

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GEGUŽE — MAY 22, 1980

Nr. 120

LKB KRONIKA NR. 40

TTG katalikų komitetas

Sovietinė valdžia 8 mėnesius tydomis pakentė TTG Katalikų Komiteto veiklą, tačiau po to, kai 522 Lietuvos kunigai ir 2 vyskupai solidarizavosi su TTG Katalikų Komitetu, valdžios kantrybė trūko. Du katalikų Komiteto nariai — kun. Alfonsas Svarinskas ir kun. Sigitas Tamkevičius buvo iškviesti į LTSR Prokuratūrą ir perspėti, kad gali būti už savo veiklą patraukti baudžiamojon atsakomybėn pagal LTSR BK 68 str. 1 d. kun. Alfonsą Svarinską perspėjo respublikinio prokuroro pavaduotojas A. Novikov, o kun. Sigitą Tamkevičių pats respublikinis prokuroras Kairėlis. Abu kunigai atsisakė pasirašyti įspėjimą ir LTSR Prokuratūrai pasiuntė atsakymus į pareikštus kaltinimus.

Kun. Alfonso Svarinsko pareiškimas LTSR Prokurorui Lietuvos TSR Prokurorui, Kauno arkivyskupijos ir Vilkauskio vyskupijos Apaštališajam Administratoriui Vyskui Liudvikui Poviloniui, Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų Komitetui

Kun. Alfonso Svarinsko, Viduklės R. K. parapijos klebono,

Pareiškimas
Šių metų rugsėjo 2 d. (sekmadienį) apie 10 val. Raseinių rajono prokuratūra įteikė šaukimą atvykti rugsėjo 3 d. į Lietuvos TSR prokuratūrą Vilniuje, Gogolio g. 4, kab. 55.

Sekandį dieną 16 val. jau buvau nurodytu adresu. Saugumo organų priežiūros prokuroras Bakučionis, kuris dar 1961 metais mane teisė už akių Vilniuje (tuo metu buvau Mordovijos la. geryje), padarė "ypatingai pavojingą recidyvistą", apvilko dryžuotais konclagerio rūbais su visomis baisaus režimo pasekmėmis.

(Bus daugiau)

PIRMINIAI RINKIMAI

George Bush Michigane nugalėjo Reaganą

Lansingas. — Michigano pirmuosius rinkimus antradienį įvyko mažas netikėtumas: respublikonų varžybose dėl nominacijos George Bush nugalėjo buv. Kalifornijos gubernatorių Ronald Reaganą, tačiau ir Busho šalininkai pripažįsta, kad tai buvo tik moralinis laimėjimas. Bushas gavo 53 Michigano delegatus, o Reaganas — 29. Tą pačią dieną balsavo ir Oregono gyventojai. Čia užtikrintai laimėjo Reaganas, gavęs 57 delegatus, palikdamas Bushui 33.

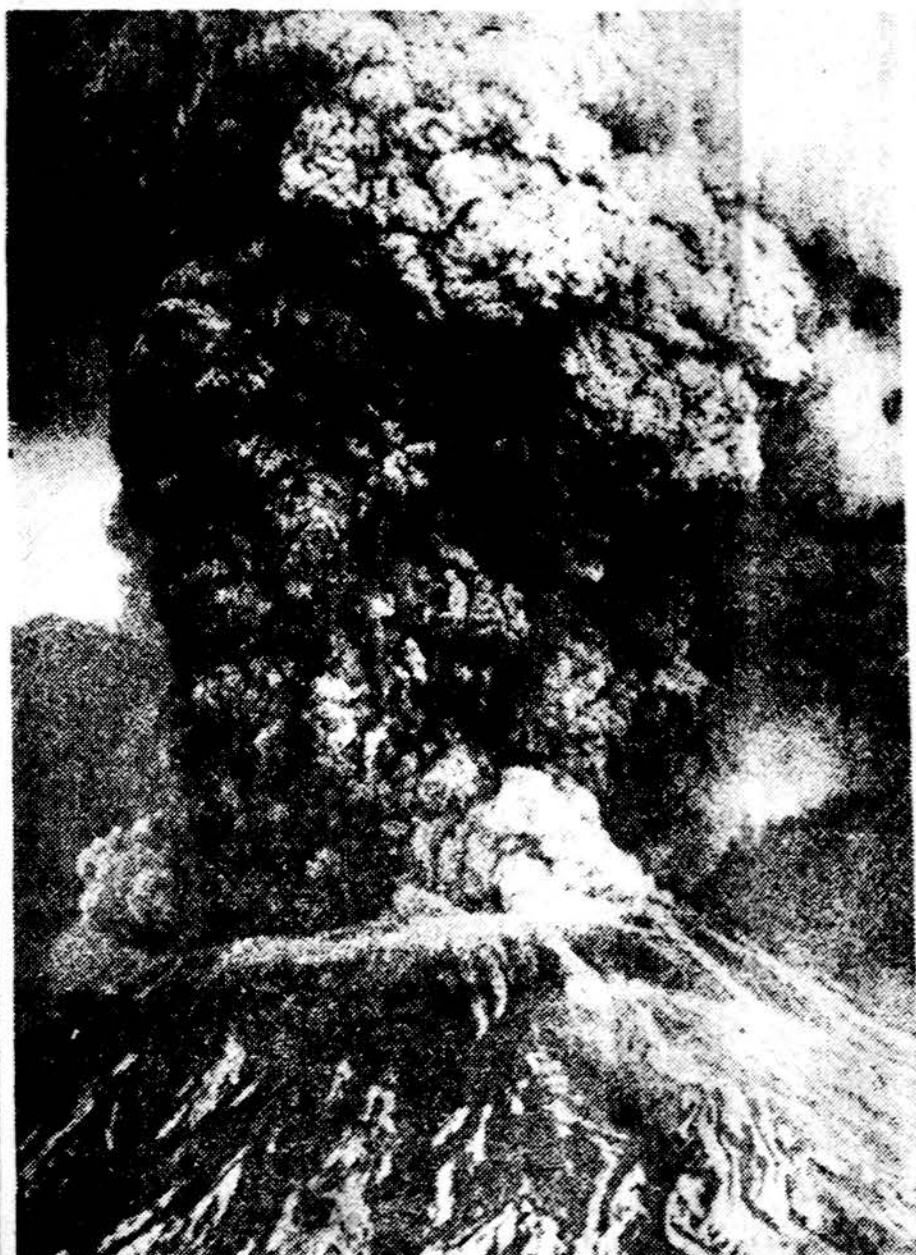
Demokratai Michigane delegatus paskirstė anksčiau savo suėjimuose. Čia sen. Kennedy gavo 71, o prezidentas Carteris 70. Oregoniečiai nugalėjo varžovą, gaudamas 26 delegatus. Kennedy gavo 13. Abiejose valstijose žmonės mažai rinkimais domėjosi. Michigane tik 19 nuoš. respublikonai atidavė savo balsus. Sakoma, kad dėl to Ronaldas Reaganas patarėjai ir nenori skelbti laimėjimo nominacijos varžybas, nes balsuotojai, manydami, kad sprendimas jau padarytas, nebrenorai gaisinti laiko.

ABC televizijos žinių tarnyba kontaktavo visus „neuzsiangažavusius“ respublikonų delegatus ir, surinktomis žiniomis, Reaganas jau turi pakankamai konvencijos delegatų balsų laimėti nominaciją pirmajame balsavime.

Kandidatas Bushas Michigane daug važiavo, išleido daug lėšų ir gavo daugiau balsų už Reaganą, tačiau, politikų nuomone, jis jau nebūtinai jokių vilčių laimėti partijos nominaciją. Sakoma, kad Bushui daug pakenkė kitas nuosaukis dešinysis — Andersonas, atėmęs daug balsų ne iš Reagano, bet iš Busho.

Dabar vidaus politikoje svarbiausia data yra birželio 3-ji, kada pirmieji balsavimai įvyks devyniose valstijose. Iš jų svarbiausios bus Ohio, New Jersey ir Kalifornijoje, nes tos valstijos turi daug delegatų.

Antradienio balsavime paaiškėjo įdomus faktas, — už Reaganą daug balsų gauta rajonuose, kur gyvena darbininkai, „menlynakalniai“. Manoma, kad nedarbas, sunkesnės ekonominės sąlygos daug darbo žmonių nutraukia iš demokratų partijos ir respublikonų puse. Vis daugiau „žemesnės klasės“ amerikiečių ima pritariti Reaganui, kad į ekonominius šalies sunkumus atvedė demokratų išlaidumas, pinigų mėtymas, įvairios kontrolės ir klišimas į laisvą rinką. Kai kurie komentatoriai mano, kad prezidentui Carteriui lapkričio rinkimuose bus nelengva nugalėti Reaganą, jei ekonominė padėtis vis blogės.

Seniai neveikęs JAV ugniakalas Mount St. Helens, Washingtono valstijoje, pradėjo nerimauti. Išsiveržęs garų, dūmų, dulkių ir pelenų kamuolys iškilo virš kalno iki dešimties mylių.

Prancūzai nutarė negriauti Kanados

Quebec'o separatistai pralaimėjo referendumą

Montrealis. — Jau nuo 1976 metų, kada Kanados prancūzų Quebeco provincijoje rinkimus laimėjo Partija Quebecois, vadovaujama žurnalisto Rene Levesque, Kanada laukė jo pažadėto plebiscito, kuris turėjo nutarti, ar provincija liks Kanados federacijoje, ar nuo jos atsiskirs ir taps nepriklausoma valstybe. Levesque pažadėjo siekti nepriklausomybės. Antradienį, suskaičiavus provincijos balsuotojų balsus, paaiškėjo, kad atsiskyrimo šalininkai pralaimėjo. Jie gavo 40.6 nuoš. visų balsų, o už pasilikimą Kanados federacijoje balsavo 59.4 nuoš.

Provincijos valdančiosios separatistų partijos veikėjas Marcel Robert Plasterer, sužinojęs referendumo rezultatus, pasakė: „Baisu ir pagalvoti, kad prancūzai Quebeco balsavo „ne“, nepamąstydami, koks bus to balsavimo rezultatas. Per 113 metų jie nesuprato ir nesupras, kad jie buvo dominuojami, jų dominuojami ir bus dominuojami. Dar daugiau, — jie nusipelnė būti dominuojami“.

Bijodami šito — „ne“, Partija Quebecois neklaušė savo piliečių, „ar norite atsiskirti nuo Kanados?“. Klausimas buvo: „Ar sutinkate duoti mandatą derėtis su Kanada dėl platesnių teisių?“ Tačiau ir šis diplomatiškai atsargus klausimas gavo atsakymą — „ne“.

Apie 7,000 separatistų balsavimų vakare susirinko Montreale Paul Sauve stadione, laukė ten referendumo rezultatus, pasirodė atsvešti laimėjimą, artėjančią prancūzų provincijos nepriklausomybę. Tačiau, išgirdę rezultatus, separatistų veikėjai ėmė verkėti, mėtyti žemėn atsineštas būsimos nepriklausomos Quebeco vėliavas. Separatistams buvo aišku, kad ne vien „anglai“ šioje provincijoje balsavo prieš atsiskyrimą. Neigiamus balsus atidavė ir prancūzų dauguma. Stadijonai atvykti po balsavimo būsti-

Italija dalyvaus Maskvos žaidynėse

Roma. — Italijos olimpinis komitetas 29-3 balsais nutarė dalyvauti Maskvos olimpiadoje. Nedalyvaus tik jachtavimas, raitelis ir moderniosios penkiakovės sportininkai. Buvo manoma, kad Vokietijai paskelbus boikotą, prie jo prisidės daugiau europiečių, tačiau iki šiol tik Norvegija, Monakas, Lichtenšteinas prisidėjo prie V. Vokietijos. Britanijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybės dar spaudžia savo komitetus patikėti nuomone ir žaidimus boikotuoti.

— Belgijos karalius patvirtino naują vyriausybę, vadovaujamą premjero Wilfried Martens. Po karo tai jau 25-ta Belgijos vyriausybė.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Aukščiausias teismas patvirtino vyriausybės autoritetą ištremiti bet kurį svetimąjį studentą, jei jis Amerikoje gyvena nelegaliai. Deportavimas gresia dar 6,800 iranietį.

— Egipto prezidentas Sadatas eis ir premjero pareigas. Jam padės šeši vicepremierai.

— Naujoji Zimbabvės valstybė paskelbė, kad ji dalyvaus Maskvos Olimpiadoje.

— Jamaikoj, Kingstone gaisras sunaikino senelių, invalidų prieglaudą, žuvo 157 moterys.

— Pietų Korėjos vyriausybė pasitraukė iš pareigų, prisiimdama kaltę dėl jaunimo riaušių, kuriose žuvo 16 asmenų, sužadę 13 pastatų ir 53 automobilių. Valdžia perėmė karinę komisiją.

— Iš Ženevos į Angliją pabėgęs sovietų spaudos pareigūnas Džirkvelov pasakė „Times“ reporteriams, kad sovietų piliečiai dėl Afganistano sukeltos krizės kaltina Kremliaus vadus, nes daugumas laukė iš glaudesnių ryšių su Vakarais, gyvenimo lygio pakilimo, o dabar pamatė, kad gyvenimas vis sunkėja.

— Sovietų mokslininkas Andrejus Sacharovas trečiadienį šventė 59 m. sukaktį. Ištremitas į Gorkio miestą ir izoliuotas, jis blogai jaučiasi, blogėja jo širdies sutrikimai, pasakoją jo žmona Yelena Bonner.

— JAV biznio bendrovės, patyrusios nuostolius Irane, įteikė 1,286 ieškinius, 2 bil. dol. sumoje. Imigracijos departamentas paskelbė, kad 1,235 Irano studentai paprašė Amerikoje politinės globos.

— Havajų salose nukrito JAV karinis helikopteris, žuvo 7 mariniai. Pabrėžiama, kad tai tas pats „jūrų erelio“ modelio malūnsparnis, kurį gedimas pagarsėjo Irane, bandant išvaduoti amerikiečius įkaitus.

— Austrijos prezidentas Rudolf Kirchschläger buvo perrinktas dar 6 metų kadencijai. Dešiniosios Laivės partijos kandidatas Wilfried Gredler gavo tik 17 nuoš. balsų.

— Du teroristai Turkijoje sunkiai sužeidė karo mokyklos viršininką, gen. Sabri Demirbaş. Sužeistas ir vienas pulkininkas.

— Vietnamo vyriausybė nutestino Washingtoną pranešdama, kad ji išleis 7 metų mergaitę, kurios vietnamietė motina ir amerikietis tėvas jau 5 metai bando ją atsiimti. Žinią apie išleidimą perdavė Vienamo ambasadorius Jungtinėse Tautose.

— Izraelio Aukščiausias Teismas kritikavo vyriausybės nutarimą ištremiti iš Izraelio trijų arabų miestų burmistrus.

Rusų helikopteriai pasirodė Irane

Islamabadas. — musulmonų valstybių konferencijoje paaiškėjo, kad sovietams palankių žmonių atstovai, vadovaujami Sirijoj, bando išvengti Afganistano komunistinį režimą pasmerkiančios rezoliucijos. Ji siūlė keisti ir įtakingą palestiniečių delegaciją, pasisakydama prieš afganų sukilėlių sušlymą nutraukti diplomatinius ryšius su Sovietų Sąjunga.

Izdo įstaigos žiniomis, užšaldytos Amerikos bankuose Irano lėšos, apie 8 bil. dol., jau uždėjo palūkanomis apie 1.8 bil. dol., kurie gali tapti Irano centriniam bankui, jei užšaldymas kada būtų atšauktas. Daug JAV biznio įmonių paskelbė ieškinius už Irano padarytus nuostolius. Ieškiniams gali būti patenkinami iš turimų Irano lėšų.

Šv. Elenos kalnas pabudo iš miego

Milžiniški nuostoliai šiaurės vakaruose

Vancouver, Wash. — Washingtono valstijoje sekmadienį 8:30 val. ryto vietiniu laiku Mount St. Helens kalne įvyko sprogiškas, palydėtas dviejų žemės drebėjimų. Šis kalnas yra 9,677 pėdų aukščio, arba, galima sakyti, „buvo“ toks prieš sprogią. Ugniakalnio sprogiškas, sakoma, nušėdė smailią kalno viršūnę, sumažindamas jį apie 1,200 pėdų. Šalia kraterio kalno smaigalyje atsivėrė didžiulė skylė šiauriniame kalno šone, kuris jau prieš mėnesį „tino“.

Mount St. Helens buvo ramus nuo 1857 m., tačiau šių metų pradžioje pasirodė garai, jo šonai ėmė drebėti, o paskutinėmis savaitėmis šiaurės rytų pašlaitės pradėjo kilti, judėti. Ugniakalnio ekspertai pradėjo kalbėti apie galimą lavos išsiveržimą.

Sprogiškas užmušė penkis vyrus, dirbusius netoli ugniakalnio buvusiojo Camp Baker medkirčių stovykloje, kuri priklausė Weyerhaeuser Timber Co. Apie šimtas žmonių dingo, dar nežinomas jų likimas. Sprogiškas sukėlė milžinišką dulkių, pelenų debesį, kuris vėją ėmė nuo vandenyno pusės į rytus. Pačioje Washingtono valstijoje, jos rytinėje dalyje, pelenai krito 8 tonų viename akrekiekiu. Lengvos dulksės apdengė vieškelius, matomumas buvo tarp 6 ir 10 pėdų. Iyko daug susiekimo nelaimių. Pelenai kelių colių storumo sluoksniu apdengė kaimynines Idaho, Montanos, rytinės Nebraskos dalis. Vulkaninių dulkių dalys pakilo į atmosferą, išsitiesė per 3,000 mylių, pasiekdamos Illinois ir dar toliau į rytus esančias vietas.

Nacionalinio oro biuro pareigūnai ir ugniakalnio žinovai tvirtina, kad laikui bėgant vulkaninės dulksės, kurios yra labai lengvos, išsiplės apie visą žemės rutulį. Daug jų nukris su lietumi, užters vandenynus, pakenks žemės ūkiui. Metalurgai tvirtina, kad Washingtono ugniakalnio pelenuose rasta apie 60 nuoš. stiklo dulksės panašių „silica dioksido“, pastebėta aliumino, geležies, potašo, vario, cinko junginių.

niečius stipriau remti sukilėlių jėgas. Irano diplomatas Jungtinėse Tautose savo straipsnyje Teherano „Enghelab Islami“ laikraštyje rašo, kad amerikiečių įkaitai praradę savo vertę. Iranas laimės visą propagandinę naudą ir toliau jų laikymas nebeapsimoka.

Britanijos parlamente paskelbta, kad sankcijos Iranui sustiprinamos, nes jos prasidės nuo paskelbimo dienos, o ne nuo įkaitų pagrobimo dienos. Valstybės departamentas pripažino, kad ir JAV sankcijos Iranui neveikia, kaip buvo manyta. Daugiausia nukentėjo Irano karinės jėgos, negaudamos atsarginių dalių savo lėktuvams ir šarvuotiems. Tačiau ir jų kartais Iranas gauna iš kitų šalių.

Izdo įstaigos žiniomis, užšaldytos Amerikos bankuose Irano lėšos, apie 8 bil. dol., jau uždėjo palūkanomis apie 1.8 bil. dol., kurie gali tapti Irano centriniam bankui, jei užšaldymas kada būtų atšauktas. Daug JAV biznio įmonių paskelbė ieškinius už Irano padarytus nuostolius. Ieškiniams gali būti patenkinami iš turimų Irano lėšų.

Maskva slėpė viršūnių posėdį

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Muskie parsiėmė spaudai, kad jam lankantis Europoje, teko išgirsti nemažai pamokslų apie reikalingą pasitarti prieš svarbesnius politinius žygius, tačiau dabar Prancūzijos valstybės galva susitiko Sovietų Sąjungos prezidentą Brežnevą, nesitaręs su Amerika.

Diplomatiniams sluoksniams iš Lenkijos praneša, kad Brežnevo susitikimas su Prancūzijos prezidentu buvo slapta organizuotas, net ir ambasados Paryžiuje ir Maskvoje nieko nežinojo iki paskutinių minučių. Prancūzų ambasada Varšuvoje irgi sužinojo apie susitikimą labai vėlai. Buvo planuojama susitikti medžioklių pilaiteje, pietryčių Lenkijoje, tačiau blogas oras tą planą suardė.

Maskvos spaudoje susitikimo negarsino, piliečiai sužinojo, kad Brežnevas išvyko į Varšuvą, tik pamatę jo išlydėjimą Maskvos televizijoje. Išlydėjo visi politbiuro ir vyriausybės nariai, išskyrus gynybos ministrą Dimitrijų Ustinovą, kuris — spėjama, serga. Sakoma, kad Varšuvos susitikime turėjo dalyvauti ir V. Vokietijos kancleris Schmidtas, tačiau Maskvą supykino žinia, kad V. Vokietija boikotuos olimpinis žaidimus.

KALENDORIUS

Gegužės 22 d.: Kastas, Rita, Julija, Eimantas, Aldona.
Gegužės 23 d.: Deziderijus, Merkurius, Gertautas, Tautvydas. Saulė teka 5:26, leidžiasi 8:09.

ORAS

Saulėta temperatūra dieną 85 l., naktį 60 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

VYČIŲ SEIMO REIKALAI

67-sis Lietuvos Vyčių seimas, kaip žinome, įvykis Bostone rugpjūtį 6 — 10 dienomis. Bostono Vyčių 17 ir 17 senjorų kuopos baigia višius seimo paruošiamuosius darbus. Rengimo komiteto sudaro: garbės pirmininkai kunigai Albertas Contons (Kontautas) ir Antanas Baltrašūnas, pirmininkas Albert G. Jaraitis, vicepirmininkas Joseph White, sekretorė — Adelė Martus, kasininė Mary Mickovich, programos knygėlę ruošia — John Olevitz ir Alexander Chaplik, susipažinimo vadovai — Betty Balocinis ir Lou Mikalonis, ketvirtadienio užkandžių ruošia — Lou Mikalonis ir Ann Norin-kavich, ketvirtadienio kultūrinį vakarą — Eva Ball ir Ann White, penktadienio balių — Alexander Akule ir Frank Markus, seimo banketas — Virginia Morkuns ir Elaine O'Mara, sekmadienio pusryčius — Ann Voveris, registraciją tvarko — Aldona Keady, kitus reikalus veda — Eleanor Wassell ir Patricia Akule, spaudos informaciją — Longinas Svelnis, Mary Martus, Povilas Žickus ir Danielius Averka, transportu rūpinasi — Frank Markus.

Anksčiau paminėtos komisijos intensyviai dirba, kad tik seimas praeitų gerai organizuotoj programoj.

Programa. Rugpjūtio 6 d. Bostono miestas švenčia savo 350 me-

tų sukaktį, lietuviai turi tautinę dieną minėti miesto aikštėje nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. Seimo dalyviai dar turės ekskursijas vandeniu apie Bostoną ir aplankys istorines vietas.

Ketvirtadienį, rugpjūtio 7 d. 8 val. bus registracija, centro valdybos posėdis, seimo atidarymas, pietūs, atidaro seimo sesija, o vakare kultūrinis vakaras So. Bostone Lietuvių Piliiečių d-jos auditorijoje.

Penktadienį, rugpjūtio 8 d., — posėdis ir sesijos, o vakare 8 val. balius.

Šeštadienį, rugpjūtio 9 d. — posėdis, vakare banketas.

Sekmadienį, rugpjūtio 10 d. 10:15 v. r. Sv. Mišios Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Po Mišių visi dalyviai nusifotografuoja, o tada parapijos salėje užkandžiai.

Jaunimo sekcija, kuriai vadovauja vice prez. Susan Bumila, žada paruošti įdomią programą.

Leidžiamoj programos knygoj bus atspausdinti sveikinimai ir skelbimai: puslapis 50 dol., pusė puslapio 30 dol., ketvirtadalis — 15 dol., o norint prijungti ir fotografiją dar 3.50 dol. Sveikinimus ir skelbimus prisiųsti iki liepos 1 dienos Alexander J. Chapliko vardu; 788 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

A. A. KAN. POVILĄ JUKNEVIČIŲ PRISIMENANT

Dar prieš trejus metus matydavome kanaaninką Povilą Juknevičių einantį Chicago's Brighton parko gatvėmis. Sekmadienį rytais prie Nekalto Prasidėjimo bažnyčios sveikindavo šis parapijiečius, kiekvienam atrodė, kad gražų žodelį, šypsodamasis. Prisimeni tai ir pagalvojai, kaip greitai tie metai bėga, man supanti pasaulį ir gerus žmones į praeitį nusinėdama.

Kanaaninkas Povilas Juknevičius išdirbo Nekalto Prasidėjimo parapijoje daugelį metų. Labai mėgo jaunimą. Brighton Parke tada veikė ateitininkų Marijos kuopa, ir kanaaninkas Povilas Juknevičius ją globojo. Pripirkdavo jai žaidimo priemonių, kad jaunuoliai laisvalaikis leistų sportuodami, o ne gatvėmis lanktydami. Ir kviesdavo tėvus pasitarti, kaip geriau padėti jų vaikams.

Dabar nieko nebėliko, ir Marijos kuopos vėliava dulka privačių namų palėpėje. Tik žmonės vis dar prisimena gerą ir rūpestingą savo vaikų auklėtoją.

Kan. Povilas Juknevičius dirbo ir su vyčiais. Buvo 36 vyčių kuopos dvasinis vadovas. Daug gerų pasiūlymų duodavo kuopos veiklai pagyvinti. Atsinešdavo į susirinkimus lietuviškų knygų vyčiams pasiskaityti. Ateidavo į vyčių suruoštus vartotų daiktų išpardavimus, atnešdavo dirbančiesiems skanumynų pripirkėlių ir sakydavo: "Atnešiau pats save parduoti". Ne tik geros širdies, bet ir linksmas žmogus buvo.

1978 metais spalio 30 d. vyčių ir ateitininkų taip mylimo kanaaninko Povilo Juknevičiaus širdis staiga nustojo plakusi. Gražioje Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje stovėjo atidarytas jo karstas, ir ejo parapijiečiai atsiveikinti, daug jaunimo ir senų, daug žmonių įvairaus amžiaus. 36 vyčių kuopos pirmininkė Sabina Klatt, verkė kaip vaikas, geriausio patarėjo netekusi. Didysis altorius papuotė buvo gėlių žiedais,

prie jo Mišias laikė daug kunigų. Buvo laidotuvis Chicago's arkivyskupas kardinolas John Cody ir kiti du vyskupai — Alfredas Abramovich ir Vincentas Brizgys. Ilgiausia eilė automobilių lydėjo a.a. kanaaninką Povilą Juknevičių į amžino poilsio vietą Sv. Kazimiero kapinėse. Daug ašarų ir ten nuriedėjo, daug žiedų nukrito ant karsto, su mylimu dvasios vadu amžinai atsiveikinant. Išliko kapas, žiedų vainikais apklotas.

Kapinių puošimo dieną mes, Chicago's vyčiai, nunešime prie kapo naujų gėlių. Parodykime, kad savo dvasios vadovą, amžino ramybės besilinsio, neužmiršome ir niekuomet neužmiršime.

E. Pakalniškienė

VYČIŲ CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Ketvirtas šiais metais centro valdybos posėdis vyko kovo 22 d. Sv. Juozapo koplyčios salėje Pietiniame Bostone. Dalyvavo organizacijos dvasios vadovas kun. A. Jurgelaitis, pirmininkas Pilypas Skabeikis, vicepirmininkai — Zuzana Bumila ir Jonas Adomėnas, protokolų sekretorė Ona Wargo, finansų sekretorė Ona Marija Kassel, išdėtininkė Teresė Trainienė, išdėtininkė — Elena Šaulytė ir Juozas White, apygyrų pirmininkai — Laurynas Janonis ir Berta Stoškuvienė, teisinis patarėjas Antanas Jankauskas, "Vyčio" redaktorė Loreta Stukienė, Lietuvos kultūros komiteto pirmininkė Marija Skabeikienė, Spaudos komiteto pirmininkė Irena Sankutė, Garbės narių komiteto sekretorė Phyllis Gerald, atstovė prie kitų jaunimo organizacijų Ona Marija Statkutė ir archyvo tvarkytojas Laurynas Svelnis. Svečių tarpe buvo Marijonų provinciolas kun. Juozas Dambrasas, dr. A. Budreckis, Alfonsas Trainis, Jonas Stoškus, Albertas Jaritis ir kiti. Iš toliau atvažiavusius priėmė senjorų ku-

IS Kartą pavasarį abiturientų išleistuvių balius Detroito, įvykusio gegužės 3 d. Matyti dr. K. Keblys ir Aušra Klimienė, programos pravedėjai, ir abiturientai Audra Naumaitė ir Paulius Jankus. Nuotr. J. Urbonas

ISKILMINGAI UŽBAIGTI MOKSLO METAI IR PAGERBTOS MOTINOS

Gegužės 11 d. LB Žiburio liuanistinė mokykla iškilmingai užbaigė mokslo metus ir paminėjo motinos dieną.

Iškilmės buvo pradėtos padėkos pamaldomis, už suteiktas mokyklos mokslo metuose, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos šventovėje Kur perplūdytoje maldininkais bažnyčioje dienai pritaikintą pamokslą pasakė ir šv. Mišias atnaušo, klebonas kun. Viktoras Kriščiūnaitis. Pamaldose mokiniai dalyvavo organizuotai, be jų pamaldose organizuotai dalyvavo ir LKM Sąjungos 54-tos

pos nariai, o sveikinimo kalbas posėdyje pasakė tos kuopos pirmininkas Juozapas White ir lietuviškos Sv. Petro parapijos klebonas kun. Albertas Kontautas.

Centro valdybos pirmininkas Pilypas Skabeikis atidarė posėdį, o kun. A. Jurgelaitis sukalbėjo maldą. Pranešimus įteikė visi centro valdybos nariai ir komiteto pirmininkai. Paskui, tarp daugelio kitų dalykų, svarstoma buvo galimybė suorganizuoti anglų kalbos mokyklą jaunimo stovyklą Dainavoje 1981 metais, prašymų ir paraiškų rinkimas vyks nuo Jurgio Matulio šventučių paraiškoms bylai paremti ir vyčių archyvo ir Alkos muziejaus reikalais.

Garbės narių komitetas pranešė, kad 79 Detroito kuopos narys Antanas Dainius bus pakeltas į organizacijos garbės narius per šiuo metų seimą. Buvo tariamasi aukštinio "Lietuvos draugo" medaliu reikalu. Ateinančiame seime tuo medaliu bus apdovanotas kun. Bourdeaux iš Anglijos. Lietuvos Reikalų komiteto pirmininkui paversta buvo viską toliau organizuoti.

Kai pėnai Illinois-Indianos apygardą organizavo seimą Chicagoje, buvo likę pėnai. Dabar iš to pėno buvo įteiktas nemažas čekis centro valdybai, skirtas vyčių istorijos reikalams.

Šių metų vyčių seimas vyks rugpjūtio 6 — 10 dienomis Park Plaza viešbutyje, Bostone. Organizuos jį 17 kuopa ir jos senjorai. Organizacinio komiteto pirmininkai yra Albertas Jaritis ir Juozapas White. Idomioje seimo programoje bus ir trys simpoziumai: Lietuvos reikalai (moderatorius — Lietuvos reikalų komitetas), Vyčių istorija (moderatorius — Loreta Stukienė) ir Lietuviai Jungtinio Valstybių istorijoje (moderatorius — dr. A. Budreckis). Išdėtininkė pranešė, kad 74 Scrantono kuopa pakvietė pas save 1981 m. seimą ir kad 1982 metų seimo vieta bus pranešta sekančiame centro valdybos posėdyje.

Posėdis buvo baigtas gražia kun. Jurgelaitio parašyta maldą ir 17 kuopos senjorų paruoštais užkandžiais. Sekantis centro valdybos posėdis bus birželio 7 d. New Yorke arba New Jersey.

kuopos narės — veikiančios prie šios parapijos.

Motinos dienos paminėjimas ir mokslo metų užbaigimo iškilmės vyko parapijos Kultūros centre. Iškilmės pravedė — mokyklos vedėja — Danutė Doveinienė. Ji pirmiausia susirinkusiems pristatė visus mokykloje dirbusius mokytojus ir tėvų komitetą. Užbaigimo iškilmių proga sveikinimo ir padėkos žodį visiems mokykloje dirbusiems mokytojams, tėveliams ir mokinėms tarė naujas LB Detroito apylinkės pirm. Narimantas Udrys. Vėliau jis visus geriausius, baigiančius aštuntą ir aukštesniąją mokyklą mokinius apdovanojo knygomis.

Motinių pagerbimo programą atliko aštuntokai: M. Šepetys, M. Baužaitė, A. Klimaitė, I. Rackaitė, G. Černiauskaitė, M. Gražulis, V. Duobaitė ir J. Kazlauskaitė.

Vėliau scenoje pasirodė aukštesniosios mokyklos mokiniai — abiturientai. Jie paskaitė ištraukas iš savo rašinių, "Kodėl aš lankiau ir ką man davė liuanistinė mokykla". Tikrai buvo malonu klausytis jų gražios ir tikslingos tarbos bei pareikšimų kodėl jie lankė liuanistinę mokyklą ir kaip jie dabar jaučiasi ją baigia. Jeigu taip visus mūsų jaunimas galvoja, dar ilgiau išliksime nesumaltį Amerikos mokyklą baigė: Linas Orentas, Paulius Jankus, Algis Rugienius,

Arūnas Keblys, Algis Rudis, Diana Alkutė, Laima Lelytė ir vienos pavardės nepavyko sužinoti — aštuoni. Tradicinį mokyklos raktą abiturientai perdavė būsimiems — 12-tokams. Minėjimas ir iškilmės baigtos mokyklos choru, kuriom vadovauja, mokytojas Pranas Zaranka dainomis ir Lietuvos himnu.

Praeitais mokslo metais mokyklą lankė 103 mokiniai. Reikia tikėtis, kad ateinančių metų, jie visi grįš vėl į mokyklą ir prisikalbina savo draugus, kurie mokyklos nelanko ir tokiu būdu prisidės prie LB-ės vairo — mokinių padauginimo liuanistinėse mokyklose.

Baigiant, pagarba mokytojams, jaunimui — mokiniams ir jų tėveliams, jie savo atliko.

Jonas Urbonas

TRUMPAI

— Gegužės 10-tą, Uršulė ir Jonas Brokai atšventė savo vedyvinio gyvenimo aukštinį jubiliejų.

— JAV LB-ės Krašto valdybos posėdis įvykis gegužės 24 d. Kultūros centre.

— Visuomenininkė — Liūda Rugienienė — dėl asmeninių įsipareigojimų — pasitraukė iš Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos tarybos.

— Gubernatoriui Ronald Reagan lankantis Detroito, lietuvių vardu, buvo įteikta koplytėlė, kurią padarė dailininkas, kryžių dirbėjas — Viktoras Veselka.

J. U.

JAU DVEJI METAI, KAI NETEKOME IRENOS ČERNIAUSKAITĖS

1978 m. gegužės 11 d. mirė dail. Irena Černiauskaitė-Christou. Vėlonė buvo gimusi 1941 m. balandžio 21 d. Biržose. Karo metu su tėvais 1944 m. atvyko į Vokietiją ir, ten praleidusi 4 metus, 1949 m. atvyko į Ameriką ir 1951 m. apsigyveno Detroito.

Lankė Sv. Antano pradžios ir liuanistinę mokyklą, ir gimnazijos mokslus išėjo Redeemer aukštesniosios mokykloje. Kurį laiką studijavo Fordo Community kolegijoje, iš kurios persikėlė į Wayne valst. universitetą ir jame 1966 metais baigė meno skyrių, įsigydamas bakalaurą laipsnį. 8 metus mokytojavo Detroito ir Dearborn mokyklose ir ten dėstė meną. Mokytojaudama 1976 ir 1977 m. mokyklą gilinai Madoneva kolegijoje. Domėjosi lietuvišku gyvenimu. Buvo ne tik gabi menininkė, bet ir gera

DĖMESIO! DIDŽIULIS KNYGŲ IŠPARDAVIMAS!

Kiekvienų metų pavasarį DRAUGAS skelbia papigintą kainą knygų išpardavimą. Dauguma knygų galima įsigyti už pusę originalios kainos arba už jos trečdalį.

Knygų pasirinkimas yra didelis. Sekite mūsų papigintų knygų skelbimus arba atvykite asmeniškai į DRAUGĄ ir Jūs rasite malonų patarnavimą.

KVIECIAME VISUS PASINAUDOTI ŠIA PROGA.

DRAUGO ADMINISTRACIJA

P.S.

Papigintas knygų išpardavimas tęsis iki kito mėnesio — birželio 14 d.

Tarptautiniai Reprezentacinės Plokštelės

Ahlioka: DALIA KUČENIENE

Akompanuoja: Enrique Arias

Pirmoje plokštelėje lietuvių kompozitorių kūriniai: Dvarionas, Gaižauskas, Karnavičius, Klova, Kuprevičius, Pletauskas, Zilėvičius.

Antroje plokštelėje pasaulinių kompozitorių kūriniai: Bellini, Dougherty, Gluck, Nin, Puccini, Stout, Wagner.

Viduje atskiras leidiny su kompozitorių biografiniais duomenimis, dainuojamų kūrinių apibūdinimais ir pilniais dainų bei arijų tekstais.

Plokštelių Albumas gaunamas DRAUGE

Kaina \$14.00, su persiuntimu \$14.85

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso gavus iš jo mokėstį, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje U.S.A.	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisysovo nusiūdo. Nesunaudojti straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

sportininkė. Plaukimo turnyre buvo laimėjusi pirmą vietą. Be to, dar buvo skautė, ateitininkė ir šoko tautinius šokius. Deja, likimo taip buvo lemta, kad Irenai neteko ilgai džiaugtis šio pasaulio gyvenimu. Ji, turėdama vos 37 metus, atsisveikino su šiuo pasauliu, palikdama vyrą, sūnų Aleksandrą, dukterį Juliją, brolį su šeima, tėvus ir kitus gimines.

Gegužės 18 d. Sv. Antano parapijos bažnyčioje dviejų metų mirties sukakties proga kun. K. Simaitis už jos sielą atliakė Mišias.

BIRUTININKŲ VEIKLA
DLK Birutės draugijos Detroito

to skyrius gegužės 18 d. dalyvavo Sv. Antano parapijos bažnyčioje Mišiose ir po to turėjo susirinkimą. Mirusios narės prisimin tos maldą. Kasos stovį nušvietė Emilija Kutkienė. Skyrius yra parengęs ir pasiuntęs į Suvalkų (Nukelta į 4 psl.)

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 10 iki 6 val. Šešt., 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt., 2-5 ir 6-7 iki 7 v. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 — šeštadieniais pagal susitarimą.

FAKTAI IR KALBOS

Graikų milijonierius Onassis vedė prez. Kennedy našlę, bet jeigu jis būtų vedęs Čruščiovo našlę, vargu ar kas būtų daug daugiau žemėje pasikeitę. Viena aišku, kad Onasis vedė Kenedienę dėl garso, norėdamas pasirodyti prieš pasaulį, bet taip pat jis vedė ją ir dėl jos grožio, nes garso Onassis būtų daugiau sulaukęs veddamas Čruščiovo našlę. Visa tai rodo, kad šalia piniginių ir kitokių apskaičiavimų kiekvienas nori, kad jo būsimasis partneris ar partnerė nors šiek tiek patiktų. Todėl, kai eina kalba apie lietuviškas poras, kai kalbama, kad reikia lietuviškų šeimų, tenka dar atsiminti, kad, kuriant šeimą, dingsta daugelis šaltinių dalykų, kaip grožis, pinigai ar tautybė, o dažniausiai pagrindinį vaidmenį suvaidina, ar besituokiantieji vienas kitam patinka.

Šimet Jungtinės Tautos ryžosi skelbti šeimos metus, bet jokie oficialūs šeimos metai šeimą neišgelbsti ir neiškiria, kaip vaiko metai neišgelbėjo vaikų nei iš skurdo, nei iš kalemų ar sunkių darbo vietų. Bet iš kitos pusės gerai, kad pakalbama apie šeimą, gal kai ką privers pagyventi apie jos svarbą tiek Lietuvoje, tiek mūsų gyvenamuosiuose kraštuose ar iš viso pasaulyje.

Daug gražių žodžių yra paskelbta apie šeimą, kad ji yra svarbiausioji tautos ląstelė, kad ji tautų pagrindas, kad ji augantis žmogaus mokykla ir užuovėja. Visa tai panašu į teisybę, bet gyvenime dažnai viskas kitaip susiklosto.

Ir ne tik žmonės skiriasi, bet dažnai, kad to nereikėtų, gyvena visi nesutvarkę. Lygiai taip pat bent Amerikoje netekėjusių motinų labai daug. Kasmet apie 600,000 vaikų pagimdo netekėjusios motinos, iš jų net 10,000 neturintys net 14 metų amžiaus. Taigi apie trečdalis per metus Amerikoje gimstančių vaikų gimsta ne šeimose. Tačiau psichologai teigia, kad tam tikra prasme šis atvejis yra kiek pagerėjęs moraline prasme. Prieš dešimtį metų iš 1,000 netekėjusių moterų net 900 motinų savo kūdikius atiduodavo adoptavimui, šiandien jau yra priešingai, tik 100 kūdikių atiduoda adoptavimui, o 900 juos pasilaiko. Tai esą viena gera tos blogybės pusė, kad bent vaikus pasilaiko motinos, nors kartais adoptuoti vaikai geriau prižiūrimi ir auginami. Tenka pastebėti, kad tų jaunųjų motinų net 70% yra nebaigusios aukštesnės mokyklos.

Kaip skaičiai rodo, tie šeimos reikalai nėra džiuginantys, nes vaikai, augę ne dviejų asmenų šeimoje, daugiau patenka į įvairius nusi-kaltimus. Kai iš vienos pusės skundžiamasi, kad daug vaikų gimsta nelegaliose šeimose, tai iš kitos pusės skundžiamasi, kad iš viso Amerikoje labai sumažėjo gimimų. Net ir žydų spauda skundžiasi, kad žydai Amerikoje mažėja, nes jų šeimose jau tėra mažiau negu du vaikai. Lygiai taip pat žydams kenkia mišrios šeimos. Be abejo, tą patį galėtume pasakyti ir apie lietuvių. Tačiau skrybys jau nebėra vien tik Amerikos blogybė, skiriasi visame pasaulyje, o taip pat ir mūsų tėvynėje Lietuvoje.

Tarybinė konstitucija kalba apie sąžinės laisvę ir visų piliečių lygybę prieš įstatymą. Deja, praktiškai gyvenime mes matome ką kita. Ateistai turi spaudą, radijo ir televizijos valandėles, meną ir prievartą, o mums, tikintiesiems, be ateistų leidimo ir vadovybės negalima net nueiti į kapines per Vėlines. Štai kiek katalikai turi laisvę ir kokia sunki tikinčiojo lietuvių, gyvenančio savo Tėvynėje, dalis!

(Iš Viduklės parapijos tikinčiųjų skundo Sovietinės Lietuvos prokurorui)

1979 m. pavergoje Lietuvoje užregistruota 32 tūkstančiai santuokų ir 10,7 tūkstančių skyrybų. Tai labai didelė negatyvia prasme pažanga, nes dar 1960 m. Lietuvoje buvo sukurta 28 tūkstančiai šeimų, o išskirta 2,4 tūkstančiai.

Tada, kai mes visi buvome pora dešimčių metų jaunesni, šimtui santuokų teko 8,4 ištuokų, o dabar jau 33,5. Iš to skaičiaus pastaraisiais metais išsiskyrė vyrų 20% nuo 25 ligi 30 m. amžiaus, o 23% išsiskyrė vyrų, turinčių 40-50 m. amžiaus. Išsiskyrusieji pensininkai sudaro 5%, ligi dvidešimt metų praėjusiais metais Lietuvoje nebuvo užregistruota nė vieno išsiskyrusio vyro. Tokio amžiaus moterų užregistruota mažiau negu 1%.

Moterų 23% išsiskyrusių yra 20-24 m. amžiaus, 22% turinčių 25-30 m. Vyrų moteris skyrybomis pradeda lenkti jau peržengę trisdešimt metų.

Kaip skelbia pavergtos Lietuvos spauda, daugiausia skiriasi kartu pagyvenę nuo 5 ligi 10 metų. Ilgiau kartu pagyvenusius nelabai geresnis bešėsiškiančių procentas — apie 27%.

Nepaisant skyrybų, Lietuvoje dar yra 900,000 šeimų, tačiau gimimų labai nedaug. 1979 m. gimė 52,000 vaikų, o 1960 m. gimė 62 tūkstančiai, 1970 m. 55 tūkstančiai, o 1978 m. gimė 51 tūkstantis. Kaip matome yra tendencija gimimų mažėti, o skyrybų didėti. Lygiai tokia pat tendencija ir laisvajame pasaulyje, ypač aukšto gyvenimo standarto kraštuose.

Daug prikalbama apie šeimos tvirtovę, apie amžiną vienas kitam pasižadėjimą, tačiau gyvenime taip nėra. Ir keista, kad pavergoje tėvynėje skiriamasi dėl buitinių sunkumų, o čia skiriamasi dažniausiai dėl pertekliaus. Ir tai liečia ne tik amerikiečius, bet ir lietuvių. Suprantama, niekas niekam negali pasakyti, kas su kuo kiek metų turi gyventi ar kas su kuo tuoktis, čia mes tik konstatuojame, kad nelabai malonų faktą, nenaujingą ne tik Lietuvai, ne tik mums laisvojo pasaulio lietuviams, bet ir Amerikai.

Kyla klausimas, kas priveda prie skyrybų. Pavergoj Lietuvoje spauda skelbia, kad nelabai daug skiriasi dėl neištikimybės, daugiau dėl charakterių nesutikimo, girtuokliavimo, uošvės ar būto problemos, ėjimo vien savo keliu, nesidėinimo prie kitos pusės reikalavimų ir panašiai.

Visame pasaulyje kovojama už patvarią šeimą, to moko kunigai ir daktarai, valstybės vyrai ir visuomenininkai, pedagogai ir psichologai, bet reikia kažko daugiau, kad poros neirtų. Jų neigėbės nė Jungtinių Tautų skelbiami šeimos metai, nei tūkstančiai įvairiuose laikraščiuose ir žurnaluose duodamų patarimų. Ir suprantama, kuri šeima, kuri artėja, kaip amer. sakė prieš dešimties metų, turėtų paieškoti nesantikos priežasčių. Ir kiekvienai šeimai tėra svarbi tik viena nesudužimo sąlyga — tai vienas kitam atlaidumas. Be jo nei raštai, nei patarimai, nei prakalbos, nei linkėjimai, nei senų, nei jaunų šeimų nuo sudužimo neišgelbės.

Al. B.

Kur komunizmas, ten ir eilės prie krautuvių. Kubiečiai Havanoje.

MAŽMENINĖ OKUPUOTOSIOS LIETUVOS PREKYBA

Gyventojų aprūpinimas mažmenomis ir toliau menkesnis, kaip nepriklausomybės metais

Pagal ok. Lietuvos metraščius dabar Lietuvos pramonė per 7 dienas pagaminanti, tiek gėrybių, kaip 1940 per visus metus. Smagu! Bet kur prekės, kodėl prie krautuvių eilės? Kodėl mes, anuomet pagal juos beveik nieko negamindami, turėjome daugiau krautuvių, negu dabar jų yra ir jos visos būdavo prekėmis kimšte prikimtos? Kodėl žmoniškesnis geresnės kokybės prekėmis aprūpinimas tegalimas specialiose komunistų krautuvių ir juodojų rinkoje?

Na, sovietinei statistikai meluoti būtinybė. Tai dalis marksistiškai leninistinio mokslo, kurin įeina ir melavimas skaičiais. Šioki „mokslo“ kiti vadina ir medžiaginiu misticismu, kuris reikalauja tikėti ne tik neįrodytais, bet ir neįrodomais skaičiais bei vadų „sukurtais“ ūkiniais tariaimais dėsniais.

Pilnos 1940 statistikos nebuvo. Aišku betgi, kad 1940 duomenys su Vilniaus kr. būtų didesni, negu N. Lietuvos bet kurių metų duomenys tik su Klaipėdos kr. Be to, mūsų duomenys nefalsifikuoti ir visiems lengvai prieinami patikrinimui.

Kaip gi ten iš tikrųjų buvo

Verskimės 1938 duomenimis, kai iš viso buvo 29,065 prekybos ir pagalbinės prekybos įmonių. Iš jų 14,774 buvo didelės grynai prekybinės mažmeninės krautuvių ir 10,456 mažos mažmeninės parduvės. Visokių restoranų, valgyklų, barų, bufetų, tik Didž. Lietuvoje buvo 2,234 ir dar 234 viešbučiai, kurių nemažai irgi turėjo valgyklas. Gyventojų 1938 buvo 2,575,363.

Mažmeninė apyvarta siekė 2bil. lt, arba 3,3334 bil. dabartinių rublių. Dabar betgi

LEONARDAS DARGIS

didele dauguma prekių gyv. aprūpinami net kaime krautuvių bei rinkos keliu, kai anuomet visu maistu, didele dalimi dangos bei kitų reikmenų kaime gyvenantieji patys apsirūpindavo. Jau vien tai rodo didelį dabartinį prekėmis aprūpinimo sumenkėjimą. Ot, žmonių dabartinės krautuvelės bei valgyklėlės aptarnauti tai tikrai turima daugiau.

Krautuvių 1976 dirbo 56,400, o valgyklose — 35,400 asm., be valdytojų rusų ir raštininkų tarnautojų. Vėlesniuose metraščiuose šie skaičiai mažiau. Mūsų visose prekybos ir pagalbinėse įmonėse 1938 dirbo kiek per 60,000 žmonių. Pagal okupantą 1940 gale Lietuvoje iš viso turėjome 3,430 krautuvių ir 770 kioskų, o visokių valgyklų bei restoranų tik 730 tepirskaitytai.

Kokio dydžio ok. Lietuvos mažmeninė prekyba

1978 valstybinė ir kooperatinė mažmeninė prekyba, įskaitant visuomeninį maitinimą pasiekė 3,595,100,000 rb. Maisto prekių parduota už 1,828,800,000 rb., o ne maisto — už 1,766,300,000.

Pagal gyv. piniginių pajamų ir išlaidų struktūrą 1978 gyv. prekmės valdinė prekyboje prapirko 3,087,661,500 rb., tai 507,438,500 rb. skirtumas tegalėjo būti valdinio įstaigų pirkimais. Sakykime, kad nušimtinis valdinis pirkimų pasidalinimas buvo toks pat, kaip ir gyv.: 50,9 proc. maistui ir 49,1 proc. kitokioms prekėms, arba maistui valdinės įstaigos prapirko 258,286,197 rb., o ne maistui — 249,152,303 rb. Atėmę iš maisto pardavimų

valdinius pirkimus ir dar 49,1 mil. rb. visuomeninio maitinimo atkainio, gauname, kad gyv. maisto iš viso tepirko už 1,521,413,803 rb.

Bet kaip jums patinka 723,8 mil. rb. kito maisto paslapti suma, kai 1,8 mil. prapirkimai druskai parodyti? Kadangi visoks maistas pilnai išvardintas, o alkoholinių gėrimų nėra sužvakė nerasi, tai ir paslaptis išgaruoja. Iš ok. Lietuvos sužinojome (Dirva, 80.I.31.), kad 1976 vienam gyv. degtinės vartojimo teko 11,5 l, vyno — 25 ir alaus — 40. Duomenys įgalina apytikrą apskaičiavimą, prileidžiant, kad ir 1978 tas vartojimas buvo toks baises, gal net didesnis, nes specialio masinio pardavimo vynu-degtinės krautuvių skaičius išaugo nuo 29 iki 39. 3,398,800 gyv. 1978, skaičiuojant gėrimus vidurkio kainomis, jiems turėjo išleisti bent 550 mil. rb. Vadinasi, tikrojo maisto žmonės tegalėjo pirkti tik už 971,413,803 rb., arba vienas gyv. už 285,81 rb., arba litais — už 171.49.

Daugiau sovietinio mažmeninės prekybos grožio

Prileide, kad 1938 dviejų bil. lt mažmeninių pardavimų pusė teko maistui ir neskaiciuodami pačių gyv. pasigaminotų vartojimo, vis tiek dar gauname 388,29 lt vienam gyv. maistui prapirkimų, įskaitant išlaidas alkoholiniams gėrimams. Šiuos skaičiuodami padidintai 75 mil. lt., grynų maisto vienam gyv. porapirkimų gauname už 359.17 lt.

Pagal metraščius ne valdinė ir ne kooperatinė prekyboje gyv. dar pirkę už apie 25 mil. rb. kur tai kitur. Prileistina, kad šie buvo daugiausiai maisto pirkimai.

— Dėmesio! Dėmesio! Prašau atidžiai paklauskite mane, — prabilo, studijavęs teisę, 23 metų amžiaus liginis. Jo inteligentiškos, tamsiai rudos akys rodė pasitikėjimą savimi.

— Pirmą, — prašėko jis stipriu baritonu, — juriškai Vietnam karas buvo neteisėtas. Prieš pradėdant kiekvieną karą, tautai turi būti paaiškintas jo tikslas. Po to jis turi būti paskelbtas. Tai yra turėti pradžią, eigą ir pabaigą. Vietnam karas to neturėjo. Tai kaip jis galėjo baigtis? Ir dar garbinga taika? Kokia utopija! Atėjo taika ir niekas.

Antra. Prezidentas savo kalba dar daugiau save kompromituoja ir inkriminuoja. Sako, kad perleidia vietnamiečiams valdyti savo kraštą. Kokia nesąmonė! Juk Vietnamas mums niekada nepriklausė. Tai kaip mes galime jį sugrąžinti? Kur logika? — argumentavo buvęs studentas.

— Hm. Dabar tik man paaiškėjo, kodėl vyriausybė Vietnamo karą pakrikštijo Vietnamo era. Gerai, kad savo tarpe turime mokyti žmonių, — mostelėjęs ranka, pasakė buvęs kejęjas.

— Būdamas Vietname dažnai save klausdavau, kodėl čia esu. Kokia mano misija? Juk mums nereikalinga vietnamiečių žemė. Tai ką aš čia veikiu? — Išpūtęs dūmą, kimmu balsu prabilo, netekęs kairės akies ir kairės ausies sužalotu veidu liginis. — Dabar girdžiu prezidentą visą laiką kartojant „garbinga taika“. Garbė, kad be jokios priežasties įsiveržė į Vietnamą. Garbė, kad sunaikinom kraštą ir pavertė negyvenama dykuma. Garbė, kad pelenais pavertė vietnamiečių sodybas. Garbė, kad išžudė nekaltus vyrus, moteris ir vaikus. Garbė, kad likom fiziškai sužalotomis baidyklėmis, psichiškai pakrikusiais invalidais ir narkotikų vergais. Garbė, kad žodžiais neišreiškiami žiaurūs

ŠIŲ LAIKŲ NUOTAIKOS

JONAS MIŠKINIS

XX amžiaus moderninė civilizacija pasiekė nepaprastą aukštumą. Su pasididžiavimu ir pasitenkinimu žmogus žiūri į savo nuveiktus darbus. Genialūs tyrinėtojai ir išradėjai, gabūs įmonių savininkai ir apskrūs didžiulės pramonės organizatoriai atlieka žygius kaip pasakų ir mitų didvyriai. Šių dienų technikai beveik nieko nėra negalima.

Šalia milžiniškos gamybos atsirado savanaudiškumas, ištaigingumas, daugelyje kraštų vyksta vis dar bedarbė, o kai kur net badas. Žodžiu, gera dirva komunistui plėstis. Tačiau ir vie-niems ir kitiems dievu tapo — pinigai. Vieni jo siekia, kad galėtų pralobti, kiti — išlaikyti savo egzistenciją. Suprantama, kad tokioms sąlygoms susidarius, visokie kilmės šūkiai dažnai eina į šalį.

Tai va, tokia yra vyraujanti dabartinių laikų nuotaika, kuri vienur stipriau, kitur silpniau pasireiškia.

Mes lietuvių, atsidūrę svetur, pasirinkome savo idealizmo ramsčių ne gobšumą, bet tautą, kaip nesikeičiančią vertybę, kuriai ry-tamės aukoti savo entuziazmą ir jėgas, nes tautos gerovėje sutelpta ir paskiro žmogaus gerovė bei jo būties prasmė. Tautos džiaugsmas yra mūsų džiaugsmas, jos liūdesiai — mūsų liūdesiai. Jokia žemiška auka neatrodo per didelę, kai eina kalba apie tėvynės teises ir meilę. Nes čia žmogus jaučia ir mato aukščiausius ir kilniausius žmogaus gyvenimo aistras, sako žymus filosofas I. Ves dila Brize, girdi, ta kilnioji tautos meilės aistra yra siekiama ir globojama as-mens vertės kurio šaknis glūdi tautoje. Negalima įsivaizduoti jo kio atskiro žmogaus, kuris neturėtų paveldėtų savo tautos ypatybių. Ir tik ten jis gali tapti, kur jo įgimtųjų tautiniai ypatumai ran-

Gyventojai, ypač maistu, mokėdami ir dvigubas kainas, dar apsirūpindavo ir juodoj rinkoj, dabar vadinamoj ir lygiagrečiai rinka. Sovietiniai valdovai sako, kad ta siekiusi 4 proc. viešųjų pardavimų, o sovietinio ūkio žinovai — kad 20 proc.

1978 iš viso krautuvių buvo 7,430. Iš jų 1,417 kioskai ir tik 4 universalinės krautuvių. Pastarųjų tik viena Vilniuje, aprašyta net W.J., žmoniška. Tačiau ir toji pagal W.J. pilna eilių, o apskritai ok. Lietuvos krautuvių atrodančios skurdžiai (drab.).

Visuomeninio maitinimo įmonių 1978 iš viso buvo 3,498. Iš jų nesusijusių su įmonėmis — 916 valgyklų - restoranų. N. Lietuvos laikais įmonines ar įstaigų valgyklėles bei valgio pardavimo stalus statistikai neskaiciuodavome.

Kita proga vėl šnektelėsime apie šokią keistoką prekybą.

da atitinkamas sąlygas, būtent, savo tautoje. Taigi ryšio nutraukimas su savo tauta yra žygis prieš savo paties prigimtį.

Žmogus pasaulin atsineša pa-linkimą siekti gėrio. Besiekdamas gėrio apsisotijo ties savo tauta, nes patsai žmogaus instinktas sako, kad tauta yra tasai šaltinis, kuris žmogų apdovanoja praetis tur-tais, ir kur jis gali palikti savuo-sius laimėjimus, tą šaltinį pratur-tindamas. Taip kuriama literatūra, menas, taip gimsta visi tautos kultūriniai, ekonominiai ir politiniai laimėjimai. Todėl kiekvienas susipratęs lietuvis turi r-pintis, kad jo tauta žengtų di-dybės keliu ir kad niekas to žingsnio netrukdytų. Tai yra pasi-ryžimas apsaugoti šaltinį, kuris maitina asmenybės šaknis.

Tie kurie nutraukia ryšius su tautos papročiais bei tradicijomis, yra lyg benamiai, kuri savo išlai-kymui neberanda tinkamų są-lygų.

Tarnavimas tautai turi reikštis aktyvių darbų, ginant ją nuo ža-lingų įtakų, didinant fizines ir mo-ralines jėgas, apsaugojant gy-venusių kartų sukurtus kultūros turtus. Vadinasi, tarnavimas tau-tai gali būti įvairūs, tačiau tikslas tegali būti vienas — tautos didybė ir jos garbė. Susipratęs veiks-mas turi apspręsti tai, kas tautai yra naudinga, šalinant visa, kas jai gali kenkti ar slopinti jos pa-žangą. Tautoje realizuojasi visų aukštųjų žmoniškųjų vertybių pa-sireiškimas. Tauta atidengia pla-čiausius galimumus reikštis jau-nuomenės idealizmui.

Šiam atominiam amžiuje jau-čiama visame pasaulyje ne tik po-litinė, bet ir moralinė krizė, kad žmogui, o ypač jaunimui, reikia kelrodžio, vedančio iš visuome-ninio sąmyšio. Tauta yra kaip tik vienintelis ramsis, kuris palaiko jaunūmenės pažūrų tvirtumą ir neleidžia grizmti neigiamon pu-sen.

SENIAUSIAS MIESTAS PASAULY

Biblijoje minimas Jeriko mies-tas, kurio sienos sugriuvo, Josu-jai sutrimitavus ir jo žmonėms su-šukus, dabar tvirtinama esąs seniausias pasaulio miestas, kurio istorija be pertraukos tęsiasi mažiausiai 6000 metų.

Tai iškėlė aikštėn Britanijos ar-cheologijos mokyklos Jeruzalėje, vadovaujant dr. K. M. Kenon. Sena, kurią Josuja taip dra-matiškai sugriovė, buvo tikrai viena iš miesto sienų, pastatyta viena ant kitos. Giliausias sienos amžius siekia apie 6000 metų ir ji buvo pastatyta iš milžiniškų neapšautų akmenų. Sena supo tvirtus pastatus iš tinkuoto molio plytų, o grindys buvo sutvirtintos kalkių ir cemento skiediniu.

Plytos netaisyklingo dydžio ir daugelis yra čigo formos. Šių plytų dugnas ir viršus buvo nuly-gintas ir papuštas ašakos orna-mentais, plytininkui įspaudus du ryškūs ir plytų jėm.

karo vaizdai neduoda mums ramybės nei dieną, nei naktį.

— An emotional devil inside us — all of us nenurims, kol nesužinosim už ką mes kariavom? Užtuot kalbės nesąmonės, tegul Nixonas mums atsako: kodėl mes įsiveržėm į svetimą kraštą ir sunaikinom jį? O jis visetoj atsakymo skelbia mums pekliskai kreivas žinias. — Neapykanta liepsnojan-čia akim, pilnas pagiežos kalbėjo jis. Staiga sukelio randuotą lūpą. Sudribo į kėdę ir nutilo. Iš jo lukusios akies ištryško kelios gilaus skausmo ašaros.

— Pasiziūrėkit į mane! Ką karas su manim padarė? Mūsųje netekau kojos. Dabar visą amžių turėsiu tampyti šitą medį, — ištisdamas medinę koją, liūdnu balsu skundėsi jaunas, gražios išvaiz-dos liginis.

— Daktare, mano galvoj maišosi liūdnos mintys ir pinasi baisūs Vietnam matyti vaizdai. Ar dabar galėčiau aš savo skaudžius prisiminimus atidengti? — paklausė kare netekęs kairės rankos liginis.

— Prašau. Pasidalinkit jais su mumis, — at-sakiau jam.

Po granatos sprogiomo pamaciau savo kovos draugų įvairias kūno dalis, išmėtytas po didžiulę pievą. Pažvelgiau į save. Neturiu kairės rankos. Ji gulėjo netoliese. Rankinis laikrodėlis dar tebetikėjo ant jos. Sumišęs pritraukiau ranką artčiau prie savęs ir bandžiau ją prilipdyti prie peties. Vėl sprogo granata, ir aš netekau sąmonės. Atsidūriau Karo ligininėje. Atgavęs sąmonę, pamaciau krūvas sužeit-tųjų. Jie gulėjo ant grindų išmėtyti matrasų, nes lovų neuzteko.

(Bus daugiau)

MOTERIS SU BALTU

CHALATU

Garbinga taika

Tauta be herojų — tauta be ateities

12

Jo žvilgsnis pasyviai klaidžiojo nuo lubų iki grindų, nuo išjungto televizijos aparato iki manęs.

— Pilnai jus suprantu ir atjaučiu, — pasakiau jam. — Tačiau atsukti atgal laikrodį neįmanoma. Viskas praėjo nesulaikomai. Jei jūs manymu ir buvo vadų padaryta klaida, atitaisyti ją nebe-galima. Lieka ją tik palaidoti ir užmiršti, nors būtų ir nelengva. Gyventi turit dabartinį ir ateitį.

— Daktare, net ir laiko tekė negalės išbraukti iš mano atminties kruvinų pergyvenimų. Vietname, — tęsė savo kalbą paraližuotas liginis. — Kasnakt sapnuoju baisius sapnus. Tokius baisius, kad jie mane veda į beprotybę. Ir buvo laikas, kai buvau ant jos ribos. O dabar visą laiką suku galvą, kaip išsi-vaduoti iš tų mane kankinančių sapnų, — tyliai virpančiu balsu skundėsi liginis. Liūdnoj jo veido iš-raiškoj atsispindėjo gilus sielvartas.

— Nenusiminkit, — raminau liginį. — Esu tikra, kad su laiku tie sukrečiami baisūs vaizdai dings iš jų pasąmonės negrįžtamai.

DETROITO
ŽINIOS

(Atkelta iš 2 pusl.)

trikampį lietuviams keletą siuntinių. Kalbėjo Cicilija Balsienė ir Julija Rutkauskienė. Buvo perskaityti gavusiųjų siuntinius padėkos laiški. Birutės nutarė rudenį suruošti parengimą. Į skyrių įsirašė nauja narė — Bronė Čiunkienė.

Į 1980 metų skyriaus valdybą perrinkti ir pririnkti nariai. Ją sudaro: Kristina Daugvydienė — pirm., Ona Pusešienė — vicepir., Cicilija Balsienė — sek., Emilija Kutkienė — ižd., Antanė Jonynienė — parengimų vadovė ir Mėta Šepetienė — valdybos narė. Į revizijos komisiją: Julija Rutkauskienė ir Stasė Šimoliūnienė. Susirinkimas praėjo sklandžioje nuotaikoje. A. G.

ATEITININKŲ SEIMOS
ŠVENTĖ

Tradicinė ateitininkų šventė įvyks 1980 m. birželio 1 d. Dainavoje.

Ateitininkai-kandidatai duos žodį per šv. Mišias 11:30 val. ryto, kurias atnaušaus dvasios vadas kun. A. Babonas.

Po šv. Mišių bus jaunųjų, jaunių, vyrų moksleivių ir studentų pasirodymai. Tada kečiaus papietaut skaniais tėvų komitetų paruoštais valgiais.

Tėvų komitetą sudaro: E. Idzelenė, J. Kurienė ir A. Lelienė.

Šeimos šventė yra tas laikas, kai visi kaip viena šeima galėsime pabendrauti ir maloniai praleisti laiką gražioje Dainavos gamtoje.

Detroito ateitininkai maloniai kviečiami visus lietuvius dalyvauti tradicinėje ateitininkų šeimos šventėje. S. J.

VERTA PAGALVOTI

LZ Detroito skyriaus valdybos posėdyje buvo trumpai paliestas klausimas, liečiantis respublikos žurnalisto, aprašančių organizacijų veiklą, minėjimus ir ruošiamus koncertus. Konstatuota, jog reta organizacija iš anksto pakviečia ir tik po įvykusio fakto gauda rašančius po salę ir prašinėja, kad bent kai ką parašytų į spaudą. Todėl neuostabu, kad veiklos aprašymuose figūruoja tik ilgi pavardžių sąrašai, nukopijuoti iš programų. Nieko geresnio nematyti ir koncertų aprašymuose: čia irgi vyrauja rengėjų ūkinis pasisekimas ir atliktų dainų sąrašas. Taigi lieka pamirštas menininkas ir jo pastangos, kuriam visgi svarbu bent kuklus jo įvertinimas. Visi žino ir supranta, kad daug kas ir neateitų į parengimą, jeigu nebūtų meninės programos, kad patrauktų daugiau žmonių. Aišku, valdyba savo posėdyje tik konstatavo nepagėdijamą padėtį, tačiau visai tai daugiau priklauso nuo rengėjų, nuo kurių priklauso, kuria linkme jų veikla eina: ar tik pavalgymo ir išgėrimo pabėdrosavimu, ar lietuviškos kultūros palaikymu? Apie tai verta pagalvoti. S. Slizys

ATIDARYTA "PILNŲ" STOVYKLĀ

Gegužės 18 d. įvyko Jūrų šaulių "Svyturio" kuopos Pilnų sto vyklos atidarymas. Nors diena ir nebuvo iš karštųjų, bet į atidarymą atvyko ir jame dalyvavo apie 50 žmonių.

Sesės šaulės turėjo prigaminu sios skanių valgių, o broliai šauliai gėrimų. Turėjo ir turtingą dovanų stalą. Dovanas aukėjo: St. ir Em. Lungiai, Petr. ir Zelm. Jociai, Uršulė ir Juozas Jakunskai, Gražina ir Bronius Valiukėnai, Ona Kašlienė, Bronė ir Antanas Sukauskai, Marija ir Juozas Kinciai ir Ona Janavičiūnė. Ir visos jos buvo išdalinios. A. G.

ELENA BLANDYTĖ ADELAIDEJE

Sydnejskio Jono Kedžio pastangomis atvyko į Australiją trys svečiai: kun. K. Kuzminskas, disidentas R. Giedra ir menininkė Elena Blandytė.

Apie parengimo tikslus, R. Giedros kalbą ir kun. K. Kuzminsko žodį prabilo kiti spaudos bendradarbiai, aš gi, kaip rašanči apie muziką ir dainą pasistengsiu apžvelgti „nuo kojų iki galvos“ tik miela viešnia — solistė E. Blandytė.

Besidomintiems ir sekantiems mūsų meno gyvenimą išeivijoje, jos vardas nėra svetimas. Ji jau eilę metų reikiąsi JAVose kaip solistė aktorė ir deklamatorė.

E. Blandytė priklauso keturių sesučių šeimai, kuri pasižymėjo ryškiais palinkimais į meną ir yra jų iškiliausia atstovė. Dainavimo meną studijavo Muencheno Haendelio konservatorijoje ir tęsė toliau privačiai JAV-e. Ypačingai gražų soprano balsą turi sesuo Ona Jameikienė su kuria kartais Elena Chicagoje sudaro vokalinių vienetą.

Elena, kaip aktorė, ne kartą dalyvaudavo Chicagoje mūsų mirusio scenos veterano Stasio Pilkos, kito užgesusio asmens rašytojo A. Rūko ir iki šiol sekminiai besireiškiančio Algimanto Dikinio vaidybos pastatymuose.

Plačiai populiari ji taip pat yra Amerikoje kaip dainininkė solistė. Tikrai įdomu buvo pažinti tą plačiašakę meno asmenybę, kuri gegužės 10 d. Adelaidės Lietuvių namuose vakaro — paskaitos parengime buvo pagrindinė figūra, įvairiaspalvė interpretatorė.

Programą pradėjo gana populiariomis mūsų liaudies ir kompozitorių originaliomis dainomis. Savo laikysena ir atlikimu bema-

tant įtikino, kad scena yra jos „rutina“.

Jos turtingas, „pilnakraujis“, tirštų spalvų mezosopranas puikiai skambėjo kiekvienoje gaidoje. Būtu permaža pažymėti, kad jos balsas turi „placią skalę“, bet galima drąsiai tvirtinti, kad jis neturi ribų nei viršutiniame, nei žemutiniame registruose. Savo atlikimą E. Blandytė kartais pavairina mikrofono naudojimu, kaip pvz. liaudies dainoje „Vai putė...“ suteikdama dainai būdingą liaudies folkloro išpūdį, atlikdama tą dainą giliai skambančiu kontralto žemu balsu. Moka ji taip pat ir pralinksminti klausytojus, iššaukdama jų šypsenas tokiose dainose kaip „Muzikantai atgrojo“, C. Sasnausko dainai girdimoje choro dainoje „Karvelėlis“, pritaikytoje muziko VI. Jakubėno solo dainavimui, ypač išryškėjo kompozitoriaus fortepijono kūrybos savitumas. A. Kačausko „Vai gražu“, deja, pasitaikė vietomis mažų balso pakrikimų. Pirmąją dainų dalį solistė baigė operos ištrauka, garsiąja Habanera iš op. „Carmen“.

Dainavo švairiai, intonuoti ir emocijai, nardodama vaivorykštę vokalinių spalvų, paryškindama atlikimą laisvais, estetiškai judesiais. Gaila tik, kad miela viešnia beveik nenaudoja „piano“ ir „pianissimo“ ir balso filiravimo plonybių. Maža pasta-ba dar būtų dėl solistės trumpų alsavimų, kuriuos dainavime ji vartoja per dažnai, tad būtų pagėdijama kiek patobulintos diafragmos atramos.

Trumpai pertraukai praėjus, menininkė įžengė į kitą savo parengtąją sritį — dailiojo žodžio skaitymą. Pateikė V. Tamuliūčio apysaką „Sugrįžimas“. Skaitymą

Audra plojimų lydejo žavingą viešnią. Mūsų miela pianistė Nemira Masiulytė-Stapleton iki smulkių detalių išlaikė su soliste dvasinį kontaktą. Gėlės ir dovanos abiem artistėms patvirtino auditorijos susižavėjimą.

Sekantį dieną, sekmadienį, E. Blandytė, praturtindama pamaldas, giedojosi Mišių metu Adelaidės šv. Kazimiero šventovėje. Be to, jos dar laukia koncertai Melbourne ir pakartotinai Sydneyje ir ne vien mūsų tautiečiams, bet ir latvių, estų, ukrainiečių ir australų auditorijoms. Nuosirdūs linkėjimai iškilijai menininkei tuose vakaruose tolimosio užtar-nauto pasisekimo.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

vykdė nemirtingos L. V. Beethoven „Mėnėsienos Sonatos“ užburiančios muzikos ir šviesų keitimo fone. Apysakos turinys alegoriškas. Joje išsakytas mirštančio svetimosios pakrantės mažos kregždutės meilė tėvynei ir liūdesys gimtojo krašto. Deklamatorė grakščiais judesiais, balso tonacijomis ir moduliacijomis žavėtinai vaizdingai imitavo kregždutę, sakalą, gegutę, vyturėlį ir seną prabilusį ažuolą, pasiekdama teatro vaidybos išraiškos.

Baigiamąją dainavimo dalį paskytė lengvų melodijų dainoms, persijungusi, sakyčiau, į „entertainer“ žanrą, kartais vėl naudodama mikrofoną. Užsidedusi to žanro išraiškomis bematant užkretė visus klausytojus. Balso tembro keitimais, ryškiais kontrastais, grakščiais ir laisvais judesiais atliko šešias dainas, kurių R. Falvo „Romansas“ beveik prilygo kabaretiniam pobūdžiui, atlikimo galia išsiveržė lyg užniakalnis visu savo pajėgumu.

Stipriausią išpūdį padaro menininkės dramatinė ekspresija, nors ir lyrinis jausmų išgyvenimai turi plačią apimtį savo sieloje. Jos plačiašakis talentas plasdina plačiais sparnais tiek dainavime, tiek deklamavime.

Audra plojimų lydejo žavingą viešnią. Mūsų miela pianistė Nemira Masiulytė-Stapleton iki smulkių detalių išlaikė su soliste dvasinį kontaktą. Gėlės ir dovanos abiem artistėms patvirtino auditorijos susižavėjimą.

Sekantį dieną, sekmadienį, E. Blandytė, praturtindama pamaldas, giedojosi Mišių metu Adelaidės šv. Kazimiero šventovėje. Be to, jos dar laukia koncertai Melbourne ir pakartotinai Sydneyje ir ne vien mūsų tautiečiams, bet ir latvių, estų, ukrainiečių ir australų auditorijoms. Nuosirdūs linkėjimai iškilijai menininkei tuose vakaruose tolimosio užtar-nauto pasisekimo.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja ALB krašto v-ba. Tikimės, kad mūsų tautiečiai, kaip paprastai, pagerbs mūsų menininkus savo atsilankymais.

Australijoje išeivijos ilgų metų eigoje mūsųose iš jaunųjų tarpo neatsirado nė vienos vertingos dainininkės, todėl mes ypatingai vertiname atvykstančias iš užjurių ir esame joms dėkingi už ryžtą ir ilgų kelionių vargą.

Dar šimet žada aplankyti mus kita vokalistė — Praurimė Ragienė ir originalus, savitas aktorius — humoristas V. Zukauskas, kuris pagarsėjo išeivijoje savo „Vieno žmogaus teatro“ vakarais. Tuos du numatomus parengimus organizuoja

Iš Detroito LB lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimo gegužės 11 d. Matyti abiturientai Diana Alkutė, Linas Orentas, Paulius Jankus, Algis Rudis, Algis Rugienius, Alma Lelytė, Arūnas Keblys. Nuotr. J. Urbono

ŠVEDIJA IR JOS LITUANISTINIAI TURTAI

Muziejuose yra daug lietuviškų vertybių

JONAS MIŠKINIS

Švedija yra kultūringas kraštas. Ji apima rytinę Skandinavijos dalį. Tačiau nėra tokia kalnuota kaip Norvegija. Geografiniu plotu 448,000 kv. km. nusitęsęs į šiaurę daugiau kaip 1500 kilometrų. Naudingos žemės ūkiui, yra vos 9 proc., o apie 70 proc. miškų, kita uolos, vandens. Turi didelių išteklių geležies rūdos, aukso, sidabro, cino ir kt. Kraštas yra nusėtas tankiomis hidro elektros stotimis. Todėl elektra Švedijoje labai pigi. Viskas elektrifikuota. Per 80 proc. elektros energijos sunaudojama pramonėje, 5 proc. traukiniams ir 15 proc. ūkiams ir butams.

Švedai labai praktiški žmonės. Daug iš JAV ir kitų kraštų atvažiuoja turistai turtingai. Švediją stebėti, kaip sunaudoti savo uždirbtus milijonus. Švedija šimtmečius nematė savo krašte atėjūnų, o pati nuo Napoleono laikų nedalyvavo jokiam karo žygyje. Dėl to galėjo ramiai ir pavyzdinai tvarkytis, ugdyti savo kultūrą. Neutralumas Pirmojo ir Antrojo pasaulinio karo metu galėjo švedijai tik praturtinti.

Sostinė ir karaliaus pilis

Švedijos sostinė — Stockholm. Dėl savo grožio daug kas ją vadiną „Šiaurės Paryžiumi“. Apie Stockholmą yra tokia padavimas: Kadaisė iš anapus Baltijos švedų senąją sostinę Sigtuną užpuolė priešai ir sunaikino. Viena moteris medinėje lazdoje paslėpė visą auką ir įmetė į tekančią vandens. Vanduo lazda įmetė ant uolėtos salos kranto, kur ir buvo pradėta statyti švedų sostinė (stock — lazda, holm — pilis) tarp tekančių į jūrą Malareno ežero įlankų.

Karaliaus pilis labai didingas pastatas. Šalia jo yra parlamento rūmai, karališki operos ir daug kitų puošnių rūmų.

Naujieji, modernūs miesto kvartalai labai stilingi, simetriški, tiesios gatvės, namai daugiausiai 8 — 9 aukštų.

Praeitis

Švedija turi garbingą praeitį. Ji labai gerbia savo didvyrius. Visur daug obeliskų, paminklų, ypatingai karaliams — išvaduotojui iš danų vergijos, 1520 m. Gus-tavui Vazai, taip pat didiesiems užkariuotojams Gustavui Adolfui ir Karoliui XII. Pastarieji du tai lyg švedų Napoleonai. Karo muziejuje daugiausia vietos skirta

juostų ir audinių su lietuviškais ornamentais.

1937 metais Alytaus džiukų etnografinį muziejų lankė švedų etnografas, kuris labai susidomėjo vertingais muziejaus eksponatais. Jis keletą eksponatų pagrandiškai tyrė, kopijavo, o kai kuriuos fotografavo. O kai emė tirti džiukų molinį vežimą (džiukai taip vadina), kuris buvo padirbtas be vienių ir kitokių geležies, ši vežimė jis tyrė ir kopijavo ligi smulkmenų — ištisai dvi dienas.

Švedijos archyvuose yra vertingos ir lituanistikos. Kokiu būdu ši medžiaga atsikūrė Švedijoje? Dalis jos susikaupė švedų archyvuose karų su Švedija 1619 — 1629, 1655 — 1660 ir 1700 — 1709 metais. Tai kariniai ir diplomatiniai pranešimai veikiančios švedų armijos Lietuvoje, bendradarbiavusių Lietuvos didikų su švedais, būtent: okupacinės valdžios ataskaitos ir sutartys. Kita archyvinė medžiaga dalis karų metu buvo išgrobta ir išvežta iš Lietuvos ar Lenkijos. Švedijos archyvai papildoma turimus, ypač XVII šimtmečio Lietuvos istorijos šaltinius.

Pavergtos Lietuvos dr. M. Jučas, istorikas, buvo nuvykęs tirti į Švediją lituanistikos archyvus. Jis tarp kitko rašo: „Visa diplomatinė archyvinė medžiaga, rašyta prancūzų, lotynų ir lenkų kalbomis — išvežta iš mūsų krašto.“

Pagrindinė archyvinė medžiaga yra Stockholm Karališkajame archyve — Riksarkivet. Ten yra vienas iš svarbiausių fondų — Extranet, t. y. daugiausia užsienio šalyse pagrobti archyvai. Jame yra skyrius, pavadintas Polonica. Atskiro skyriaus, skirto Lietuvai, nėra. Taigi Lietuvos medžiaga neatskirta nuo Lenkijos. Tas fondas visai nesutvarkytas, Medžiaga neaprašyta, lapai numeruoti, visai atsitiktinai sudėti į kartoninius, didelės apimties aplankus. Polonikos skyriuje yra 65 tokie aplankai. Šiuose aplankuose XVI — XVII a. Lietuvos didikų Jurgio, Kristupo, Alberto, Boguslavo ir Jonušo Radvilų, Jono Karolio Chodkevičiaus, Leono Sapiegos, Eustachijaus Valavičiaus, Liudvikio Paco ir kiti laiškai. Ten pat yra ir Žečpospolitos karalių Žygimanto Augusto ir Vazų — Zigmanto, Vladislavo IV ir Jono Kazimiero laiškai. Pažymėtina Vazų korespondencija 1617 — 1618 ir 1633 — 1634 m. Yra ten ir nuo 1633 m. rugsėjo 2 d. iki 1634 m. vasario 23 d. Vladislavo IV stovykloje rašytas dienoraštis ir 1634 m. birželio 13 d. Polianovo sutarties kopija (apl. 140).

Iš Lenkijos per pirmąjį karą su Švedija buvo išvežta Žygimanto Augusto laiškai ir instrukcijų (kopijų) knyga. Šie laiškai rašyti 1570 m. Lenkijos pasiuntiniui Lukui Podolskiui, buvusiam Vorkietijos imperatoriaus dvare (apl. 79). Jie padeda daug ką suprasti apie karaliaus diplomatiją Livonijos karo metu. Tame aplanke yra ir Vazų laiškai rašyti 1617 — 1639 m. Jie paaiškina Lenkijos pastangas įsigalėti Sieversko žemėje.

Laiškuose atsispindi nuolatinis karalių rūpestis dėl kariuomenės išlaikymo pavaldžioje rytinėse žemėse, mokesčių rinkimai, kariuomenės apranga nuo kariuomenės plėšimų, pasiuntinių vykimas derybų į Maskvą bei lenkų ir lietuvių ginčai dėl valstybės sienų.

Šiame Polonikos skyriuje yra ir švedų išvežti valstybės izdo dokumentai (apl. 80 — 82). Ju tarpe yra ir 1654 m. Upytės ekonomijos inventorių. Dalis medžiagos susiję su Livonija (apl. 70). Iš šiaurės karo išliko svarbi korespondencija tarp Augusto II ir jo šalininkų (apl. 139). Idomus A. Menšikovo 1706 m. gruodžio 19 d. pranešimas apie slapta Karolio XII ir S. Leščinskio sutartį, pagal kurią Lietuva turėjo tapti Švedijos provincija.

DAŽYMASIS

Žmonija nuo seniausių laikų negalėjo grožiu nei jėgų, nei laiko. Viskas prasidėjo nuo kūno dažymo. Vieni dažėsi, norėdami apsaugoti nuo piktybių, kiti — nustebinti ir pagądinti priešą, tretį galiausiai estetiniams sumetimais. Anksčiau tik senovės Egipte, o kiek vėliau ir Graikijoje kosmetika įgavo savo tikrąją grožio meno reikšmę. Tai

SUDEGE 3 VAIKAI

Trys maži vaikai, nuo 4 mėn. iki 3 metų amžiaus, nuo gaisrės, degant namui 723 So. Kedzie, Chicagoje. Tėvų nebuvo namie, o atskubėjusi policija dėl liepsnų nebegalėjo įeiti, ypač kad ir languose buvo grotos.

Brangiam Tėvui Lietuvoje mirus,
JUOŽĄ ŠALČIONĄ
jo šeimą ir artimuosius liūdesio valandoje
nuoširdžiai užjaučiame.

Danutė ir Raimundas Korzonai

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1980 m. gegužės 20 d. staiga mirė mūsų mylima žmona, motina, uošvė ir senelė

KOTRYNA KARVELIENĖ

Gyveno Michiana, Michigan.

Pašarvota Rees laidotuvių koplyčioje Hobart, Indiana. Lankymas ketvirtadienį nuo 2 val. popiet iki 9 val. v. Laidotuvės įvyks penktadienį, gegužės 23 d. Iš koplyčios 10:30 val. ryto bus išvydeta į St. Bridget bažnyčią, Hobarte, kurioje 11 val. bus atšaukiamos šv. Mišios už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydeta į šv. Kazimiero lietuvių kapines Chicagoje.

Nuliūdę: Vyras Steponas Karvelis, dukterys Jacqueline ir žentas Clare Holzgrebe, Patricia ir žentas Don Moreton, Mary Barbara ir žentas Steve Toth bei anūkai, sesuo Marsha Batchelor su vyru Frederick ir brolis William Romanenko su žmona Lucille.

ŠV. TĖVO JONO PAULIAUS LIETUVIŠKI ŽODŽIAI

Popiežiaus Jono Pauliaus II 5 spalvų paveikslas su lietuviškais žodžiais, tariais Chicagoje per šv. Mišias, gaunami „Draugo“ administracijos. 10 paveikslų už \$1.00, įskaitant pašta ir mokesčius:

10 — 100 paveikslų po 8 c. (paštas ir mokesčiai ekstra). Rašykite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, ILL. 60629

Nemurmo problemą įtikinamai sprendžia ir Europos likimo pranašystę atidengia tik ką iš spaudos išėjęs Novalio iškilius kūriny

HIMNAI NAKČIAI IR KITI RINKINIAI RASTAI

Su Novalio intymaus ir unikalaus dienoraščio priedu. Vertė A. Tyruolis, iliustravo dail. A. Korsakaitė-Sutkuvienė, išleido M. Morkūnas. Kietais drožės viršelais, kaina \$6.00.

Gaunama DRAUGE ir pas knygy platintojus.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1980 m. gegužės mėn. 22 d.

5

A. A.

ZIGMAS SABATAITIS, M. D.

Po sunkios ir ilgos ligos, šv. sakramentais sutvirtintas, ramiai mirė gegužės 17 d., 1980 m.

Paliko nuliūdusius sūnų dr. Gintautą Z. Sabaitį ir šeimą, Clevelande, dukrą Nijolę M. Levenson ir žentą, New Orleans, anūkus Julię ir Povilą Sabaitčius, Lietuvoj seseris Oną Pranskaitienę, Mariją Nikžentaitienę ir Mariją Tamošaitienę.

Gedulingos pamaldos buvo atlaikytos Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagelbos lietuvių bažnyčioje Clevelande ir buvo palaidotas gegužės 20 d. Visų Sielų kapinėse Clevelande.

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYKS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIrginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Nepriklausomos Lietuvos prezidentų**, diplomato, mokslo ir meno atstovų, visuomenės veikėjų bei kitų žmonių laisvų paroda rengiama šį savaitgalį Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje. Atidarymas penktadienį, geg. 23 d. 7 val. 30 min. Šeštadienį ir sekmadienį paroda veiks nuo 10 val. iki 9 val. vakaro.

× **Kun. J. Domeika**, Tucson Arizonoje, jo amžius 62 metų suaktyvė proga pasveikino Chicago arkivyskupas kardinolas John Cody, palinkėdamas sveikatos ir Dievo palaimos. Pažymėtina, kad Kardinolas neužmiršta tų kunigų, kurie anksčiau dirbo jo diecezoje ir yra dėl rimtų priežasčių iš jos pašalinti. Kun. Domeika turėjo pergyventi lemtingą širdies operaciją, po kurios buvo skaudžiai palista dešinioji ranka. Tačiau jis nenusiminė — išmoko dirbti kairiaja ir ja netgi paveikslus pieša.

× **Lietuvių agronomų sąjungos nariai** gimė ir jų artimieji renkas gegužės 26 d. 9 val. ryto šv. Kazimiero kapinėse prie a. a. agr. Alfonso Indreiko paminklo. Iš čia bus lankomi mirusiųjų agronomų kapai.

× **Prof. dr. Leonas Sabaliūnas** praves kursą LB Svetimo tarybos rengiamoje mokytojų vasaros stovykloje Dainavoje tema "Lietuva 1939-1940 metais". Prof. dr. Bronius Kazlas kalbės apie Lietuvą po 1940 metų.

× **Marijos aukšt. mokyklos** baigiamosios klasės geriausiai įvertintos mokinės, įjungtos į garbės draugiją yra šios S. Daukaitė, P. Dybas, D. Fowler, Rūta Gaizytė, Rūta Juraitė, R. McAuliffe, Rūta Pakšaitė, R. A. Palka, M. L. Romz, L. Wallace, pereinančių į pakutinę klasę — A. Barakauskaitė, M. Battaglia, K. Devereux, K. Gordon, S. Gusch, J. Kukura, D. Rampick ir L. Zogg.

× **Naujai atsidariusioje** meno kūrinių parduotuvėje "Galerija" galima įsigyti lietuvių menininkų kūrinių. "Galerijos" atidarymas bus šį penktadienį, gegužės 23 d., nuo 5 iki 8 v. 744 N. Wells St. Visi kviečiami. (pr.)

× **Apylinkė 68-os ir Karlov** savininkas parduoda 6 kamb. mūr. "Georgian" namą. 1½ vonios, centr. vėsinimas, didelis porčius. 1½ maš. garažas. Skambint po 4 v. popiet 585-3420. (sk.)

× **Nepripradintiems** — Nemokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidarymas tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimėjimais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747 (sk.)

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užleik!** — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviens, veršienė, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 436-4337. (sk.)

× **Marija ir inž. Antanas Rudžiai** rengia draugišką priėmimą svečiams, atvykusiems iš užsienio kraštų bei Amerikos, kurie kaip atstovai dalyvaus "Rotary International" 75 tarptautiniame suvažiavime Chicagoje birželio pradžioje. Svečiai atvyks specialiais autobusais "Rudis-Chicago" nuo McCormik rūmų. Šiame delegatų priėmime taip pat dalyvaus Marijos ir Antano Rudžių draugai lietuviai ir amerikiečiai. Inž. Antanas Rudis Rotary veikloje ėjo įvairias atsakingas pareigas ir tuose tarptautiniuose suvažiavimuose daug kartų kalbėjo Lietuvos reikalais.

× **Pobūvis-vakarienė** LKDS konferencijos atstovams ir svečiams prasidės gegužės 24 d. 8 val. vakare Marquette Parko parapijos salėje. Prašomi svečiai iš anksto registruotis. × **St. Xavier College**, kuri yra 3700 W. 103 St., kiekvieną pirmą mėnesio antradienį yra nemokamai tikrinamas kraujo spaudimas. Tikrinama studentų sveikatos tikrinimo skyriuje nuo 9:30 iki 12 val. ir nuo 12:30 po pietų. Ypač kviečiami studijuojančių tėvai ir artimieji lengvai pasitikrinti savo kraujo spaudimą.

× **Sol. Algis Grigas**, kuris sėkmingai dainavo pereiname Lietuvių Operos spektaklyje, gavęs laiko iš savo nuolatinių tarnybų, aplankė "Draugą" ir papildytų knygų platinimo progą įsigyti naujų leidinių.

× **"Gėrinosi Lietuvos laisvės kovotojų** nuotrakomis, kurios dažnai spausdinamos Draugo puslapiuose, stebiuosi jų drąsą ir didelę meilę Lietuvai. Esu dėkinga ir dienraščiu, kuris jas nuolat skelbia" — rašo mums Kristina Goreikienė iš New Yorko, siųsdama pensininkės auką. Dėkojame.

× **Lietuviškų knygų "Drauge"**, pasinaudodami jų išpardavimu atpigintomis sąlygomis, už didesnę sumą užsisakė: Jonas Velička (Lakewood), Vytautas R. Gedminas (Woodhaven), Justina Petkevičienė (Clevelandas), V. Mockienė (Toronto), Juozas Totoraitis (Salida), Stasys Kemežys (Baltimore) ir kiti mažesniems sumomis. Užsiskaičius knygos buvo tuojau paštu išsiųstos.

× **Mirusiųjų prisiminimo** iškilmės šv. Kazimiero lietuvių kapinėse įvyks pirmadienį, gegužės 26 dieną, prie Steigėjų paminklo, tuojau po šv. Mišių. Susikaupimo programoj dvasiško maldos, pasauliečio žodis, padėjimas vainiko mirusiųjų pagerbimui ir giesmės. Susikaupimo iškilmėse dalyvauja visuomenė ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė garbės sargyboje. Bendruomenės pasauliečių komitetas ir skylių savininkų draugija kviečia visus dalyvauti mūsų mirusiųjų prisiminimo iškilmėse. (pr.)

× **Advokatui Gintarui P. Čepėnui** už suteiktą nemokamai teisinę pagalbą, pildant "Mini-Grants" formas, Lietuvos Dukterų draugija nuosirdžiausiai dėkoja. (pr.)

× **A. Jurgučio pianino, akordeono ir vargonų studentų** koncertas įvyks birželio 8 d., 2 val. popiet Jaunimo centre. Visi kviečiami pasiklausyti jaunųjų talentų. (pr.)

× **Izabelės Motekaitienės** dainavimo studijos tradicinis pavasario koncertas įvyks gegužės 25 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programa nauja. Solo ir arijos bus atliekami su kostiumais ir vaidyba. Pagėgiausių balsų kvintetas ir duetas bus programos pradžioje — pirmojoje dalyje. Akompanuos Manigirdas Motekaitis. Po programos — Tėvų valšės visiems. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti ir paremti dainos atžalyną. (pr.)

× **100, 150, net 200 dol. su-** mažintos kainos Sylvania TV išpardavimui pas Gradinską, 2512 W. St. Tel. 376-1998. Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-6. Sekm. ir treč. užd. (sk.)

× **Kviečiame visuomenę su-** mumis pabendrauti LDK Birutės draugijos vėliavos krikštynose birželio 1 d., 3 val. popiet Tautiniuose Namuose. P. Ragienė ir A. Kaminskis atliks meninę programą dalį. Dėl vietų prašome skambinti 778-0333 arba 925-6193. (pr.)

Chicago Aukštesniosios lietuviškos mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos Nijolės Pupienės (trečioje eilėje vidury), šoks VI Tautinių šokių šventėje Chicagoje. Mokytoja N. Pupienė yra visos VI Tautinių šokių šventės vyriausia vadovė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KATEDROJ ATŽYMĖSIM LIETUVOS OKUPACIJĄ

Priartėjus dar viename birželiui, visi lietuviai vėl prisimena rusišką komunizmo smurtą ir klasišką įvykdytą Lietuvos okupaciją. Nenykstantiai kartojasi Baisiojo birželio vaizdai, regimi prigrūstose kalėjimuose troškinami lietuviai patriotai, užkaltause gyvūniuose vagonuose masiškai trimami naikinti juos prie sunkiausių darbų, bažnyčių pavertimas sandėliais, suvaržymas ir persekiojimas tautinės bei religinės laisvės... Ir taip tęsėsi 40 metų. Bet per praėjusius ketis de-

× **Bronė Stravinskienė, Jo-** nas Labanauskas ir Benediktas Lungys yra išrinkti į revizijos komisią "Dainavos" ansamblio visuotinio narių susirinkimo metu. Šio sezono metu lapkričio 8 ir 9 dienomis ansamblis duos sceninį muzikinį spektaklį "Čičinskas", kuriam muziką parašė muz. Aloyzas Jurgutis pagal rašytojo Anatolijaus Kairio libretą.

× **Dail. Pov. Kampo** paminklas bus pašventintas gegužės 26 d. 1 val. p. p. Tautinėse kapinėse. Apeigas atliks kun. Povilas Dilya.

× **K. Giniotis iš Juno Beach,** Floridos, nuosirdus skaitytojas, apmokėdamas vieną sąskaitą, atsinešė sveikinimus ir auką. Ačiū.

× **Lietuvos Dukterų dr.-jos** balinų, kuris rengiamas gegužės 24 d., šeštadienį, Jaunimo centre 7:30 v. v., programos atlikėjams sol. Margaritai Mokienai ir Rimgaudui Kasiliui birbyne — akompanuos muz. Alvydas Vasaitis. Dėl bilietų skambinti tel. dieną — 925-3211, vakare — 476-5059. (pr.)

× **Karių Ramovėnų kapų** lankymas numatytas gegužės 26 d., pirmadienį, šia tvarka: šv. Kazimiero kapinėse ramovėnų renkas 9 val. ryto prie koplyčios pastato iš kur bus pradėtas kapų lankymas. Tuoj po pamaldų šv. Kazimiero kapinėse vykstama į Tautines kapines ir renkamasi prie administracinio pastato. Abejos kapinėse lankymo vadovs V. Valkavickas. Vadyba (pr.)

× **100, 150, net 200 dol. su-** mažintos kainos Sylvania TV išpardavimui pas Gradinską, 2512 W. St. Tel. 376-1998. Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-6. Sekm. ir treč. užd. (sk.)

× **Kviečiame visuomenę su-** mumis pabendrauti LDK Birutės draugijos vėliavos krikštynose birželio 1 d., 3 val. popiet Tautiniuose Namuose. P. Ragienė ir A. Kaminskis atliks meninę programą dalį. Dėl vietų prašome skambinti 778-0333 arba 925-6193. (pr.)

šimtmečius Lietuva nebus surisinta, nes pavergti lietuviai, tęsdami pogrindžio kovą, o išeivijos lietuviai, turėdami pilnų laisvę tą kovą tęsti, kovodami ne akimirksniai nesuabejos dėl laisvės Lietuvai sugrįžimo ir visada ryžtingai tęs kovą prieš pavergėją.

Pasaulio Lietuvių B-nės valdyba 40 metų okupacijos sukakčiai paminėti birželio 15 d. yra paskelbusi pasaulio lietuvių maldos ir susikaupimo už Lietuvą dieną ir įpareigojo atitinkamai šią sukaktį atžymėti. JAV LB krašto valdyba skatina šią atžymėjimą vykdyti visą birželio mėnesį ir užbaigti jį VI-je Tautinių šokių šventėje Chicagoj specialiu pareiškimu pavergtai Lietuvai ir laisvajam pasauliui. JAV LB Visuomeninių reikalų taryba tuo pačiu reikalu ruošiasi atitinkamai paminėti Lietuvos okupacijos, 1941 metų sukilimo sukaktis ir ryžtingai test kovą už Lietuvos laisvę.

Chicagoje Vidurio Vakarų apygardos valdyba prieš ketelį savaitę buvo sukvietusi lietuvių organizacijų ir LB apylinkių atstovus 40-čio okupacijos atžymėjimo reikalui. Organizacijų atstovai čia išrinko Darbo prezidiumą paminėjimo koordinavimui, programos sudarymui bei jos vykdymui.

Paskutinis Darbo prezidiumo ir organizacijų atstovų susirinkimas įvyko gegužės 19 d. Jaunimo centro kavinėje. Sveikiai vadavo LB apygardos pirm. K. Laukaitis. Jis pranešė, kad kun. Viktoras Rimšelis ir adv. Saulius Kuprys buvo paprašyti kreiptis į kardinolą J. Cody, kad jis leistų lietuviams katedroj gedulo ir susikaupimo pamaldomis atžymėti prieš 40 metų raudonosios armijos klaidingai įvykdytą Lietuvos okupaciją.

Laukaitis pranešė maloniai žinia, kad kard. Cody sutiko birželio 15 d. leisti lietuviams turėti katedroj prašomas pamaldas. Yra vilties, kad toms pamaldoms vadovaus pats kard. J. Cody. Prakoplyčios pastato iš kur bus pradėtas kapų lankymas. Tuoj po pamaldų šv. Kazimiero kapinėse vykstama į Tautines kapines ir renkamasi prie administracinio pastato. Abejos kapinėse lankymo vadovs V. Valkavickas. Vadyba (pr.)

Keletas Jaunimo centro tarybos narių posėdžio metu. Iš kairės: M. Marcinienė, dr. A. Liulevičius ir pirm. dr. J. Račkauskas. Nuotr. V. Jasinevičius

ir lietuvių reprezentuojančios pamaldos už artinimą laisvės Lietuvai. Bet tai bus egzaminas gausiausiai lietuvių kolonijai, ar visi išnaudosime šią retą progą, ar visiems lietuviams rūpės šis pareiškimas, ar pripildysime Holy Name katedrą? Pamaldos katedroj yra numatytos birželio 15 d. 3 val. p.p.

Posėdyje per diskusijas buvo nagrinėti įvairūs klausimai, kaip programa, lėšos, transportacija, informacija anglų ir lietuvių kalba, choro ar chorų klausimas ir nemažai kitų dar neaprašytų problemų, pvz. kaip visa tai atlikti per trumpą laiką. Šiems klausimams išryškinti birželio 23 d. 8 v.v. Jaunimo centro kavinėje ruošiamas Chicago lietuvių organizacijų komiteto su visuomenine vakaronė 40-čio Lietuvos okupacijos atžymėjimo pokalbiui.

Taip pat buvo diskusijų dėl pamaldų ruošimo atskirose lietuvių parapijų bažnyčiose. Sutarta tokių pamaldų nekludyti, o skatinti, kad su tai dienai pritaikyta programa tokios pamaldos būtų vykdomos. Turima vilties, kad ir Chicago Altos skyrius dalyvaus pamaldose katedroj. Lietuvių Vyčių atstovė Irena Sankus (Sankute) pradžioje pakartotinai dar pakalbėti su Chicago Altos skyriaus pirmininke ir kitais, turint: „Alta jau ruošia Tragiškojo birželio pamaldas ir gali ruošti, bet į katedrą turi eiti visi užbaigti...“ Tai Lietuvos Vyčių atstovės Sankutės reikšmingi ir skatinantys žodžiai. Birželio 15 d. 3 v.p.p. visi būkime Holy Name katedroj. Smulkesnė informacija bus skelbiama spaudoje ir per radiją.

J. Šlaivas CICERO ATEITININKŲ PAVASARIO BALIUS

Cicero Vysk. M. Valančins moksleivių ateitininkų kuopos pavasarinį balių parapijos salėje pradėjo kuopos globėja Aldona Zailskaitė, pasveikindama gausiai susirinkusius svečius. Meninę programą dalį atliko vyresnieji moksleiviai, suvaidindami A. Zailskaitės ir Arvydo Žygo vaidinimą "Ateitininkų pristorija". Vaidino Saulius Baronas, Dovydas Blujus, Vitas Laniauskas, Irena Mickutė,

Keletas Jaunimo centro tarybos narių posėdžio metu. Iš kairės: M. Marcinienė, dr. A. Liulevičius ir pirm. dr. J. Račkauskas. Nuotr. V. Jasinevičius

GRASILDA REINYTĖ — NAUJA MAGISTRĖ

Šį pavasarį po įtempto darbo ir atliktų biocheminių tyrimų bei tezės parašymo biochemijos magistro diplomą gegužės 18 d. Illinois Institute of Technology gavo Grasilda Reinytė. Diplomas jai buvo iškilmingai įteiktas tarp daugelio kitų baigusių aukštusius mokslus ir įsigijusių aukštojo mokslo specialybę.

Naujoji magistrė (master) gimusi Chicagoje, mokėsi Visų Šventųjų parapijos mokykloje Roselande. Baigusi vidurinę mokyklą ir, tėvams persikėlus į Oak Lawn, lankė St. Xavier College, gaudama bakalauro diplomą. Įstojo į Illinois technologijos institutą, studijavo uolai, pasižymėdama moksle ir savo atliktuose biocheminiuose tyrimuose. Magistro laipsnį įsigijo kaip viena iš pirmųjų studentų.

Grasilda Reinytė nuo jaunystės dalyvavo ir lietuviškame gyvenime. Ji lankė Roselande liutuanistinę pradžios mokyklą, vėliau Chicago aukštesniąją mokyklą, o po jo dar baigė Pedagoginį liutuanistinį institutą, nors pati studijuodama, šeštadieniais mokytoja Lomonto liutuanistinėje mokykloje.

Nuo jaunųjų metų priklausė ateitininkams ir kurį laiką buvo Ateitininkų studentų sąjungos valdyboje, ne tik uoliai dirbdama, bet ir dalyvaudama vasaros stovyklose, įvairiuose kursuose ar vadovaudama jau-

Dana ir Rūta Norkutė, Andrius Padleckas, Laima ir Vytas Šulciai ir Balys Vabalaitis. Rita Dagienė (Markelytė), pritarė gita, padainavo vieną savo dainą, liaudies dainą, Džukų liaudies dainą apie Baltiją ir pritarėdama pianinu "Zibukles". Solistė buvo labai šilčiai susirinkusiųjų sutikta. Pažymėtina, kad ji yra baigusi muzikos mokslus, dėsto muziką šv. Antano parapijos mokykloje, o vakarais dainuoja amerikiečiams šiaurės Chicagoje.

Baliaus metu buvo atsisveikinta su šiais metais baigiančiais gimnaziją kuopos nariais: Laima Šulciyte, Vytu Laniausku, Andriumi Padlecku ir Balys Vabalaičiu. Jiems kuopos garbės globėjas dr. P. Kisielis ir globėja Aldona Prapuolenytė įteikė atminimui po St. Ylos knygą "Vardai ir veidai". L. Šulciyte ir Vitas Laniauskas pasakė po žodį, dėkodami visiems ateitininkų globėjams ir rėmėjams, išreiškė viltį, kad dar susitiks ateitininkų gretose. Moksleivių ateitininkų centro valdybos pirm. stud. Arvydas Žygas pasidžiaugė, kad Cicero ateitininkų kuopa visą gražiai tebeveikia, kad per ją perėjo dešimtys puikių šiandien veikloj pasižyminčių jaunuolių, dėkojo tėvams, kurie rūpinasi, kad vokiečiai būtų šioj organizacijoje. Dėkojo globėjams ir vadovams, išreiškėdama viltį, kad iš ateitininkų gretų ir toliau išeis daug žmonių, dirbančių lietuviškąjį darbą.

Kuopos globėja Aldona Zailskaitė išreiškė padėką visiems atsilankiusiems ir ypač tėvų komiteto nariams: J. Končiui, V. Laniauskui, S. Vingeliui, J. Arštikiui, virtuvės talkininkams. Vakaro metu buvo dovanų dalinimas, kurį pravedė L. Radvilienė ir A. Laniauskienė. Pokalyje buvo svečių iš visos Chicago ir visi turėjo progos pabendrauti ir pasišaukti B. Pakšto orkestrui grojant.

Tokie metiniai pobūviai sudaro progą ne tik visiems pabendrauti, bet taip pat papildyti kuopos iždą. Vakaro metu buvo platinamas ateitininkų laikraštėlis "Aštuntoji diena", kuri prirašo patys moksleiviai. Kūriniai gana įdomūs, bet svarbiausia, kad taip jaunimas pratina priėjus lietuvišką raštą.

L. Augštys

nesiesiems ateitininkams. Dalyvavo ji ir spaudoje, ypač "Ateityje", "Draugo" ateitininkų skyriuje ir kitur. Gera lietuviškai ne tik kalba, bet ir rašo be priekaištų.

Savo moksliniu laimėjimu diplomuota biochemijos magistrė dar nėra patenkinta. Ji žada toliau studijuoti, siekdama daktaro laipsnio. Get jos dabartinis laimėjimas džiaugiasi jos tėvai Bernadeta ir dr. Jonas Reiniai, jos brolis dr. Jonas ir sesutė stud. Vita, jos giminės ir artimieji. Lietuviško įsitikinimų ir įsipareigojimų jaunims vyresniams teikia viltį, kad jų darbai bus tęsimi šiam krašte išsimokalinusio jaunimo. To jai ir linkėtina. Pa.

DIDELIS VIESBUTIS

Šiaurinėj Chicago miesto centro daly bus statomas 40 aukštų Hilton viešbutis su 1,800 kambarių ir suvažiavimų centru bei parodų sale, kur bus 3,200 sėdimųjų vietų. Miestas padidino 2 mil. dol. savo paramą įsigyti žemę šiai statybai. Hilton bendrovė turi pradėti statybą per 18 mėnesių, kitaip prašus jos 2.5 mil. dol. užstatas miestui.

KOLEGHA UŽ 19 MIL. DOL.

Chicago statybų komisija patvirtino pasiūlymą už 19,320,000 dol. pastatyti naujos kolegijos rūmus miesto centre, Wabash ir Lake gatvių sankryžoj, kur dabar yra automobilams statyti vieta. Statybos darbai prasidės birželio pradžioje. Pagal sutartį statyba turi būti baigta 1982 m. rugsėjo mėnesį.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8706
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

Under the Sword of Damocles

A novel by ANATOLE KAIRYS
Translated from the Lithuanian by NIOLE GRAZULIS
This book is dedicated to all those who have suffered and died because of Communism and Nazism.
This revised and enlarged edition was published by the Lithuanian Literary Assn., Chicago 1980.
Kaina su persiuntimu \$10.95.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyv. dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

Sol. Praurimė Ragienė dainuoja

YRA ŠALIS

14 skirtingų lietuvių kompozitorių dainos ir arijos — 6 su styginių kvinteto pagalba, 2 su klarneto partija papildoma ir 4 su fortepijono pagalba (Berži, beržiui. Gegutė. Dainos. Muzika ir gėsa. Sofijos mald. Skamba, skamba kanklės. Nedvelk vėjel. Yra šalis. Mylėk lietuvių ir kitos). Diriguoja: Arūnas Kaminskis.
Plokštelės kaina su persiuntimu — \$8.85. Illinois gyv. dar prideda 48 ct. Illinois val. mokesčio.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629.